

Maandblad, jaargang 53, juni 2019

Verschijnt elke maand behalve in augustus

Verantwoordelijke uitgever + afzendadres:

Jolien Lafaut, Oostendsesteenweg 217A - B-8000 Brugge

P 409100 - Afgiftekantoor: Gent X

Tijdschrift Toelating - Gesloten verpakking
9000 Gent X - B-35

bpost

PB-PP|B-35
BELGIE(N) - BELGIQUE

Pluimvee

6

Sector in de ban van H3N1

Selectiedoelstellingen
braadkippen

- Voor wanneer tussenkomst voor getroffen pluimveehouders?
- Helpt EU kippen zitten in niet kooisystemen
- Terugblik op de dioxinecrisis: deel 2

Aviagen™
EPI

Verberk Stalinrichting

Sterk in techniek. Slim in uitvoering.

www.vsi.be
info@vsi.be

Peter Sichien
+32 477 740 759
Johan van Heule
+32 475 62 36 75
Bart Vangampelaere
+32 475 62 36 73
Lex Steurs
+32 479 25 73 96

www.roxell.com

www.fancom.com

www.ziehl-abegg.com

VSI² met vestiging te Aalter
09 325 75 15
info@vsi2.be

Europese Pluimvee Services-België

Stationsstraat 37 bus 3
3582 BERINGEN

JULLIE VANGBEDRIJF (In samenwerking met E.P.S.-België)

- ✓ Wij laden/lossen alle soorten kippen en pluimvee.
- ✓ Wij leveren eerste kwaliteit.
- ✓ Stipte bediening; juiste tijd en juiste plaats.
- ✓ Onze ervaring is uw garantie.

Tel & Fax +32 (0) 3 82 86 708 • GSM + 32 (0) 495 86 83 80 • Email Tempogroep@gmail.com

Ongeloof, teleurstelling, verbitterdheid, machteloosheid ...

Beste lezers, met bovenstaande gevoelens ben ik de laatste weken geconfronteerd geweest, en neen ik heb het niet over de recente verkiezingen.

Er is opnieuw een zware crisis die onze sector teistert, met name het H3N1-virus dat als een spook om ons heen raast en maar niet te vatten is. Weken houdt het ons nu al bezig en treft het de sector in zijn hart. Talrijke vermeerderingsbedrijven, leghennenbedrijven en kalkoenbedrijven zijn getroffen, maar ook braadkippenbedrijven moeten eraan geloven, zelfs een struisvogelbedrijf. De rechtstreekse schade door verliezen aan dieren loopt nu al op tot boven de 10 miljoen euro. Reken daarbovenop nog de grote economische schade of we spreken van een ramp van ongeziene omvang voor onze sector. Alleen wij mensen van de sector die het van heel dichtbij meemaken erkennen dit, want voor de overheid en de politiek is er niets aan de hand, of zo laat men het toch uitschijnen. Een totaal gebrek aan initiatief om de crisis aan te pakken, in een periode van verkiezingen, en het niet handelen als goede huisvader van onze overheid maakt dat de mensen boos, moedeloos en gefrustreerd zijn om dit alles lijdzaam te moeten ondergaan.

Ik krijg het niet meer uitgelegd aan de achterban hoe dit van oorsprong lokaal probleem kon uitgroeien tot de heden dramatische omvang. Van overheidszijde hoor ik steeds - de sector moet zijn verantwoordelijkheid nemen, vooral als het gaat om sanitaire veiligheid - maar de verantwoordelijkheid van de overheid en de politiek daar wordt niet over gepraat; nog niet. Vele jaren lang betalen pluimveehouders reeds mee aan het sanitair fonds, net om bij dergelijke situaties te kunnen tussenkomen, maar nu blijkt dat dit vooral goed is om de begroting van de overheid te ondersteunen in plaats van de sector. Het laatste woord is hierover nog niet geschreven. Vlaanderen kijkt naar de Federale overheid, en die Federale overheid kijkt naar Europa en Europa schuift de hete aardappel terug. Met dergelijke kafka houden wij ons nu al weken bezig.

Met de verkiezingen zijn een aantal politici geschrokken van het resultaat, maar als ik één boodschap mag meegeven aan alle partijen, luister naar uw bevolking en handel zoals een goede huisvader.

BROEIERIJ - COUVOIR

VERVAEKE - BELAVI

**Doe beroep
op meer dan
80 jaar traditie
en innovatie**

Tel: +32 51 40 03 58

www.vervaekebelavi.be

info@vervaekebelavi.be

INHOUD

5 Update van toestand en maatregelen met de H3N1 besmetting

De besmetting met het laag pathogene H3N1 virus heeft vooral de moederdierensector zware klappen toegediend maar ook vele legkippenbedrijven hebben grote verliezen geleden. Doordat er bij een laag pathogene besmetting geen wettelijke maatregelen voorzien zijn, is het niet vanzelfsprekend om het probleem sectorieel aan te pakken en de getroffen schadeloos te stellen.

10 Resultaten salmonella-analyses bij pluimvee in België

In 2018 voldeed België aan de vooropgestelde Europese doelstellingen voor salmonella bij leghennen en vleeskippen. Bij fokpluimvee en vleeskalkoenen voldeed België echter niet aan deze doelstelling en is er een verbetering van de salmonellabestrijding nodig. Bij fokpluimvee, leghennen en vleeskippen was Salmonella Infantis het meest voorkomende serotype. Bij de kalkoenen was Salmonella Typhimurium het meest voorkomende serotype.

15 Terugblik op de dioxinecrisis van 1999

In mei 1999 werd onze sector geconfronteerd met een probleem van voeder- en voedselcontaminatie dat ongeziene proporties aannam en zorgde voor paniek zowel in de sector, bij de consumenten en ook op politiek vlak. In het mei nummer kwamen reeds enkele sleutelfiguren aan bod. In dit nummer komen de voormalige VEPEK voorzitter en de minister, die verantwoordelijk was voor de schadedossiers, aan het woord

Colofon

Pluimvee is een uitgave van de Vereniging Voorlichting Pluimveehouders, vzw (VVP).

Hoofredactie: Luc Maertens
Burgemeester Maenhautstraat 73 - Merelbeke
Tel. 09.252.36.77 – 0498 040691 - lucmaertens@skynet.be

Redactieleden: Ir. Johan Zoons, Dirk Mertens, Drs E. Pierré, Jaak Reyners, Ir. Karolien Langendries, Ir. Luc Maertens, Prof. Dr. Marc Heyndrickx, Martijn Chombaere, Danny Coulier, Clem Reynders, Dr. ir. Evelyne Delezie, Ir. Bruno Vandorpe

Administratie VVP: Jolien Lafaut
Oostendsesteenweg 217A - 8000 Brugge - Tel. 0474.619808
secretariaat@pluimvee.be - BTW BE 0406 909 555

Abonnementen: Jolien Lafaut - secretariaat@pluimvee.be
Steeds voor een jaargang: 100€ (België) - Buitenland: prijs op aanvraag

Advertenties: Luc Maertens - 0498 040691
advertenties@pluimvee.be

Verantwoordelijke uitgever: Jolien Lafaut
Oostendsesteenweg 217A - 8000 Brugge

Drukkerij: Vanhalst - Nijverheidsweg 21, 9820 Merelbeke
09 221 12 41 - info@drukkerij-vanhalst.be

Website Pluimvee: www.pluimvee.be

Overname artikels: alle bijdragen en advertenties verschijnen onder de verantwoordelijkheid van de inzender. Overname van artikels uit deze periodiek is enkel toegestaan mits toestemming van de redactie.

Disclaimer: Pluimvee is een uitgave van VVPvzw, opgesteld om te voorzien in de informatiebehoefte onder pluimveehouders. Wij wijzen iedere aansprakelijkheid ten aanzien van de juistheid, volledigheid en actualiteit van de geboden informatie uitdrukkelijk van de hand. VVP is niet aansprakelijk voor het gebruik van de informatie in deze publicatie.

3 Standpunt	20 Terugblik dioxine
4 Inhoud	22 Alternatief eiwit
5 H3N1 besmetting	24 Studiedag braad
8 Legkippen EU	26 Juridisch
10 Diergeneeskunde	29 Berichten
12 Journalistenprijs	30 Overzicht markten
15 Terugblik dioxine	33 Column
16 Interview J. Gabriels	37 Kort nieuws
18 Interview J. Viaene	38 Marktprijzen

Agenda

25 september (leg) en 26 september (vlees)
2019 :

Het Pluimvee Symposium op de
Venco campus te Eersel (N).

H3N1-virus houdt pluimveesector in een alsmaar sterkere wurggreep

tekst: Matijn Chombaere, adviseur Landsbond

Sinds begin april heeft de pluimveesector te lijden onder het H3N1-virus. Een virus dat zich als een wurgslang rond obstakels (cfr. wetgeving) kronkelt en de pluimveesector in een alsmaar sterkere wurggreep wringt. Ondertussen (einde mei) is de teller opgelopen tot boven de 50 besmette bedrijven en na leggenbedrijven, vermeerderingsbedrijven, kalkoenbedrijven en een struisvogelbedrijf, is er eveneens een eerste braadkippenbedrijf waarbij dieren klinische symptomen vertonen. Voordien werd het virus al op enkele braadkippenbedrijven vastgesteld, toen echter zonder duidelijke klinische verschijnselen.

H3N1-virus vs. vogelgriep

Ondanks het H3N1-virus een laagpathogene vogelgriepvariant is, is de benaming van vogelgriep foutief. Enkel bij de influenzavirussen met subtype H5 en H7 wordt er gesproken over "vogelgriep" of indien andere subtypes een pathogeniciteit hebben die hoger is dan 1,2. Het virus dat tot op heden is teruggevonden, voornamelijk in West-Vlaanderen en op de grens met Oost-Vlaanderen, behoort tot de categorie met subtype H3.

Waarvoor staat H3N1

Influenzavirussen kunnen eigenlijk beschouwd worden als een minuscule

sferische bolvorm waarbij de uitsteeksels bestaan uit specifieke eiwitten. Griep-type A, waartoe de influenzavirussen behoren, hebben twee specifieke en bepalende eiwitten met name **Hemagglutinine** en **Neuraminidase**, vandaar de afkorting **H** en **N**, aan de buitenzijde van hun bolstructuur. Er zijn 15 H-types en 9 N-types bekend en in totaal zijn er 135 verschillende combinaties mogelijk. Meer dan 80 ervan zijn reeds vastgesteld, de meeste hiervan bij wilde vogels. De H antigenen bepalen vooral het ziekmakend vermogen omdat ze een rol spelen bij de binding van de celmembranen van pluimvee. De N antigenen spelen een belangrijke rol in het loskomen van het virus en dus voor de verspreidingsdruk.

H3N1-virus, een laagpathogeen met hoogpathogene kenmerken

Laagpathogene varianten, niet van het H5- of H7 subtypes, worden soms teruggevonden bij controlescreenings. Deze varianten zijn nagenoeg volkomen onschadelijk, enig wettelijk kader voor dergelijke varianten is tot op heden dan ook nooit aan de orde geweest. Alsook dit H3-virus gedraagt zich, althans bij jonge dieren, als een laagpathogeen (cfr. pathogeniciteitstest Sciensano: 0,13 (< 1,2)). Ondanks dat dit H3N1-virus een laagpathogene AI-stam is, vertoont het bij productiedieren klinische symptomen die atypisch zijn voor een laagpathogeen:

- Productiedaling tot nagenoeg 0
- Mortaliteit tot 60 %
- Gereduceerde voeder- en wateropname
- Zenuwsymptomen

Het virus is echter wel volledig onschadelijk voor de mens en de voedselketen.

Afdoende maatregelen blijven uit

Vanaf het moment dat het besef er was dat het virus klinische symptomen van die aard vertoonde en eveneens een sterk verspreidingskarakter, zat de sector begin april samen aan tafel met het FAVV om het probleem aan te kaarten en maatregelen te vragen om dit probleem in de kiem te smoren. Het probleem escaleerde echter en op de beperkte maatregelen van het Ministerieel Besluit van 16 mei na, die de bioveiligheid moest verhogen en de mestafvoer van besmette bedrijven regelt, blijven afdoende maatregelen alsnog uit.

De Landsbond verdedigt altijd het collectieve belang, daarom oppert de Landsbond nog steeds, net als andere belangenorganisaties, voor de enige correcte aanpak om zowel de sector zelf, als de getroffen bedrijven te ondersteunen. **Dit door te ijveren voor een gecoördineerde bestrijding vanuit het FAVV en met een vergoeding vanuit het sanitair fonds voor het vergoeden van de dieren en waarbij de operationele kosten gedragen worden door de federale**

overheid. Dit zoals Minister Ducarme had vooropgesteld in zijn persbericht van 10 mei en ondertussen ook zijn verantwoordelijkheid heeft in het feit dat een ooit zo lokale probleemsituatie is uitgegroeid tot dergelijke proporties.

Het voornaamste probleem is echter dat de laagpathogene H3 niet op de OIE lijst of op de Europese lijst van te bestrijden ziekten staat. Hierdoor ontbreekt elk wettelijk kader waardoor een vergoeding vanuit het Sanitair Fonds aanzien zou kunnen worden als illegale staatsteun en dit nadien teruggevorderd zou worden van de getroffen bedrijven.

Desondanks is het voor De Landsbond onbegrijpelijk dat er voor een virus dat zo'n verspreidingskarakter vertoont, dermate imposante proporties aanneemt en

dergelijke klinische symptomen vertoont, er geen uitzondering zou kunnen gemaakt worden vanuit Europa. Daarom bekijkt de Landsbond via hun Europese contacten verder op basis van welke zaken er een uitzondering zou kunnen gemaakt worden of welke zaken er eventueel kunnen gebeuren om alsnog een uitzondering te kunnen verkrijgen. Vooralsnog is er hier geen verdere duidelijkheid over.

Besluit

Er is genoeg gepokerd geweest, het wordt hoogtijd dat de kaarten op tafel worden gelegd. De sector is heel mee-gaand en heeft enige tijd geleden al de garantie gegeven dat indien de sector over onvoldoende middelen beschikt, deze de komende jaren terugbetaald zouden worden. Al dient er dan nu ge-

handeld te worden, de sector kan het niet veroorloven om een blanco cheque uit te schrijven. Niet alleen de sector heeft in deze zijn verantwoordelijkheid, maar ook andere instanties/organisaties moeten dringend het paraplu-effect naast zich neerleggen en 'out of the box' beginnen denken.

In afwachting van afdoende maatregelen vragen wij aan alle partijen binnen de sector de hoogste bioveiligheidsmaatregelen op te leggen zoals eerder reeds vermeld. Hierbij vragen wij extra aandacht voor rollend en overig materiaal, zeker van derden, om dit niet op het erf te brengen alvorens dit grondig (2x) gereinigd en ontsmet is met een erkend ontsmettingsmiddel.

Voor up to date info: www.Pluimvee.be

Einde mei is de teller al opgelopen tot 50 besmette bedrijven!

Zo Veel Redenen

Cobb500™
Simpelweg
het beste
vleeskuiken
in de wereld

ONE FAMILY.
ONE PURPOSE.

EU legkippenstapel niet toegenomen in 2018, wel verdere verschuiving naar niet-kooi houderij

tekst en beeld: Luc Maertens

Jaarlijks publiceert de EC de statistieken met het aantal legkippen en het houderijsysteem in de 28 landen van de EU. Ieder land moet deze gegevens doorgeven in het kader van de EC regelgeving. Of ieder land dit op dezelfde manier en even rigoureuus uitvoert, is de vraag. Anderzijds geven deze cijfers toch bepaalde trends weer wat het aantal kippen betreft evenals de verschuivingen in houderijsystemen binnen de EU en in de diverse landen.

Sedert 2016 neemt jaarlijks het aantal kippen in niet kooi-systemen met 3-4% toe in de EU.

Enkele belangrijke trends in vergelijking met 2017 kunnen hieruit gefilterd worden;

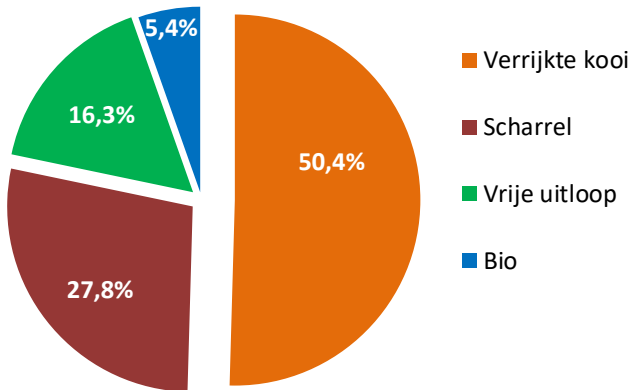
1. De totale **legkippenpopulatie** in de EU is in vergelijking met 2017 **niet toegenomen** en bedroeg in 2018 terug 397 miljoen. In tabel 1 worden de 7 grootste ei-producerende landen in de EU (+ België) weergegeven en het houderijsysteem.
2. Een duidelijke **toename** van het aantal legkippen, in vergelijking met 2017, is te zien in Polen (+ 3,2 miljoen), het Verenigd Koninkrijk (+2,5 miljoen) en in mindere mate in Duitsland (+ 0,9 miljoen).
3. Een **afname** van de legkippenstapel in 2018 was er daarentegen in Italië (-4,2 miljoen), Spanje (-3,2 miljoen), Frankrijk (-2,6 miljoen) en in mindere mate in Nederland (-1,3 miljoen).
4. **Duitsland** blijft de grootste kippenhouder in de EU maar Polen gaat van plaats 4 naar de 2de plaats en het VK van 5 naar de 3de plaats. Frankrijk daarentegen tuimelt van de 2de plaats naar plaats 4. België met zijn 9,4 miljoen (ongewijzigd t.o.v. 2017) blijft binnen de EU op de 8ste plaats na de 7 grote landen.

Tabel 1. Legkippen (miljoenen) en huisvesting in de belangrijkste landen van de EU in 2018

Land	Verrijkte kooi		Scharrel		Vrije uitloop		Bio		Totaal aantal hennen
	Aantal (milj.)	%	Aantal (milj.)	%	Aantal (milj.)	%	Aantal (milj.)	%	
Duitsland	3,5	6,5	33,2	62,0	10,4	19,5	6,4	12,0	53,5
Polen	41,0	84,5	5,4	11,2	1,7	3,6	0,3	0,7	48,5
VK	16,4	35,2	2,4	5,2	26,5	56,9	1,3	2,7	46,6
Frankrijk	28,3	60,8	3,7	8,0	9,9	21,3	4,6	9,9	46,5
Spanje	35,8	82,3	4,1	9,4	3,2	7,4	0,4	0,9	43,5
Italië	17,3	56,4	11,3	36,9	0,9	2,9	1,2	3,8	30,7
Nederland	5,3	16,1	20,1	61,0	5,3	16,0	2,3	6,9	33,0
België	3,8	39,5	4,0	42,2	1,2	13,1	0,5	5,2	9,5
EU totaal 2018	200,0	50,4	110,4	27,8	64,7	16,3	21,4	5,4	397,0
EU totaal 2017	211,0	53,1	105,4	26,5	60,6	15,4	20,1	5,0	397,0
EU totaal 2016	219,1	57,6	100,6	26,4	60,8	16,0	NM*	NM	380,5

* Niet medegedeeld

Huisvesting legkippen in de EU in 2018

- Legkippen in **niet kooi-systemen** maken nu bijna 50% (49,6%) uit van het totale aantal. Vermoedelijk zal in 2019 het omslagpunt zich voordoen: namelijk meer niet-kooi dan kooihuisvesting.
- De grootste **verschuiving** is van verrijkte kooi (- 11 miljoen) naar scharrel (+ 5 miljoen) en vrije uitloop (+41 miljoen).
- De afname van verrijkte kooihuisvesting naar niet-kooi huisvesting zet zich verder door en ieder jaar neemt dit met 3-4% af. In 2015, 2016 en 2017 bedroeg dit respectievelijk nog 60,2%, 57,6% en 53,1%.
- Dat er binnen Europa **grote verschillen zijn tussen Noord en Zuid** is wel bekend. Zo bedraagt vrije uitloop in bijvoorbeeld Italië, Spanje maar ook Polen minder dan 8% en is verrijkte kooihuisvesting in die landen nog veruit de dominante huisvestingsvorm. Volièrehuisvesting wordt daarentegen overwegend toegepast in Duitsland en Nederland.
- Duitsland is koploper wat **bio** betreft (11,6% van zijn legkippen) terwijl in Groot Brittannië meer dan 50% van de legkippen vrije uitloop hebben.
- Wat ons land betreft, zijn er weinig verschuivingen t.o.v. 2017 met een aandeel verrijkte kooi van 39,5% en voor scharrel van 42,2%. Een lichte verschuiving richting Bio kan opgemerkt worden, waarbij het percentage is toegenomen van 4,4 naar 5,2% ten koste van scharrel en vrije uitloop. Maar de aantallen binnen de houderijsystemen zijn zowat dezelfde als in 2017.

Vangploegen nodig voor het verladen van bedrijfspluimvee? International Poultry Services regelt het voor u!

IPS INTERNATIONAL POULTRY SERVICES

Werkgebied: Nederland | België | NRW

www.ipsbv.com
Amentstraat 17A
6039 RA Stramproy (NL)
+31(0)495-563 599
sales@ipsbv.com

THORÉ

INSTALLATIES & CONSTRUCTIES
MIDDENSPPANNINGSCABINES

Verbruikt uw bedrijf meer dan 80.000 kWh elektriciteit per jaar?

Wanneer u een eigen cabine plaatst geniet u van lagere distributiekosten door de netbeheerder (tot 50% goedkoper). Dit voordeel zorgt dat u de cabine al in 5 jaar kan terugverdienen afhankelijk van uw jaarlijks verbruik.

Heeft u soms stroom tekort?

Met een eigen cabine is een veel groter aansluitvermogen mogelijk dan wanneer u laagspanningsklant bent. Dit zorgt voor een hogere bedrijfszekerheid op piekmomenten.

Vragen of interesse? Contacteer ons vrijblijvend!

Tel. 0476 992 792

www.ictshore.be

info@ictshore.be

Resultaten salmonella-analyses bij pluimvee in België in 2018

tekst en beeld: Eva Pierré, Dierengezondheidszorg Vlaanderen

In 2018 voldeed België aan de vooropgestelde Europese doelstellingen¹ voor salmonella bij leghennen en vleeskippen. Bij fokpluimvee en vleeskalkoenen voldeed België echter niet aan deze doelstelling en is er een verbetering van de salmonellabestrijding nodig. Zowel bij fokpluimvee, leghennen als vleeskippen was *Salmonella* Infantis het meest voorkomende serotype. De kalkoenen bleven vrij van dit serotype. Bij deze pluimveecategorie was *Salmonella* Typhimurium het meest voorkomende serotype.

Hieronder vindt u de resultaten van de salmonella-analyses en een overzicht van de salmonella-serotypes bij Belgische pluimveetomen onderzocht in 2018.

Fokpluimvee

Twee van de 219 leveringen eendagskuikens fokpluimvee testten positief voor *Salmonella* Livingstone. Tijdens de opfokfase testten twee van de 353 onderzochte tomen positief voor *Salmonella* Agona en vier tomen voor *Salmonella* Rissen.

Tijdens de productiefase waren – rekening houdend met het bevestigingsonderzoek - 19 van de 562 onderzochte tomen fokpluimvee positief voor salmonella. Acht van deze tomen (1,42%) waren positief voor een wettelijk bestreden serotype (tabel 1).

Tabel 1: Aantal bedrijven en tomen fokpluimvee positief voor salmonella tijdens de productiefase in 2018. De vetgedrukte serotypes zijn wettelijk bestreden serotypes bij fokpluimvee.

Serotype	Aantal bedrijven	Aantal bedrijven ¹	Aantal tomen	Aantal tomen ¹
S. Agona	2	2	2	2
S. Idikan	2	2	2	2
S. Infantis	5	4	9	7
S. Livingstone	1	1	1	1
S. Typhimurium²	2	1	2	1
S. Montevideo	1	1	1	1
S. Rissen	3	3	4	4
S. Senftenberg	1	1	1	1
Totaal	17	15	22	19

¹: Na bevestigingsonderzoek

²: Omvat zowel *Salmonella* Typhimurium als de monofasische variant van *Salmonella* Typhimurium

Leghennen

Vijf van de 280 leveringen eendagskuikens testten positief voor *Salmonella* Kedougou. Tijdens de opfokfase werd bij geen enkele van de 271 geteste tomen salmonella gevonden.

Tijdens de productiefase waren – rekening houdend met het bevestigingsonderzoek - 28 van de 740 onderzochte tomen leghennen positief voor salmonella. Acht van deze tomen (1,08%) waren positief voor een wettelijk bestreden serotype (tabel 2).

Het Belgisch **fokpluimvee** bleef in 2018 tijdens de opfokfase vrij van de wettelijk bestreden serotypes¹ maar was tijdens de productiefase te vaak positief, vooral voor *Salmonella* Infantis.

Ook de **legghennen** bleven in 2018 tijdens de opfokfase negatief voor de wettelijk bestreden serotypes¹ en dit voor het derde opeenvolgende jaar. Bij leghennen in de productiefase waren – net als in 2017 - zeven tomen positief voor *Salmonella* Enteritidis. Voor het eerst sinds 2014 werd *Salmonella* Typhimurium gedecteerd bij leghennen.

Het percentage **vleeskippen**tomen met een salmonella-positieve uitgangscntrole stijgt voor het vierde jaar op rij. Daarentegen daalt het percentage tomen positief voor *Salmonella* Enteritidis of *Salmonella* Typhimurium voor het derde opeenvolgende jaar.

Tabel 2: Aantal bedrijven en tomen leghennen positief voor salmonella tijdens de productiefase in 2018. De vetgedrukte serotypes zijn wettelijk bestreden serotypes bij leghennen.

Serotype	Aantal bedrijven	Aantal bedrijven ¹	Aantal tomen	Aantal tomen ¹
S. Bareilly	1	1	1	1
S. Enteritidis	6	5	8	7
S. Infantis	13	13	15	15
S. Jerusalem	1	1	1	1
S. Rissen	1	1	1	1
S. Senftenberg	1	1	1	1
S. Tennessee	1	1	1	1
S. Typhimurium²	2	1	2	1
Totaal	26	24	30	28

¹: Na bevestigingsonderzoek

²: Omvat zowel *Salmonella* Typhimurium als de monofasische variant van *Salmonella* Typhimurium

Vleeskippen

In 2018 testten zestien van de 8.450 leveringen eendagskuikens vleeskippen positief voor salmonella. Van deze positieve leveringen was er één positief voor *Salmonella* Typhimurium en vijf voor *Salmonella* Enteritidis (tabel 3).

Tabel 3: Aantal leveringen van eendagskuikens vleeskippen positief voor salmonella op uitgangscntrole in 2018.

Serotype	Aantal bedrijven	Aantal leveringen
S. Enteritidis	4	5
S. Infantis	1	1
S. Minnesota	2	2
S. Paratyphi B var. L(+) tartrate+ (variant Java)	2	2
S. Rissen	3	3
S. Subspecies I (Enterica) I 7:k:-	1	1
S. Typhimurium	1	1
Auto agglutinatie	1	1
Totaal	15	16

Van de 10.752 tomen had 0,22% een uitgangscntrole positief voor *Salmonella* Enteritidis (twee tomen) of (monofasische) *Salmonella* Typhimurium (22 tomen). Het aantal tomen positief voor

Salmonella Infantis of *Salmonella* Paratyphi B var. Java (kortweg *Salmonella* Java) stijgt voor het vierde opeenvolgende jaar (tabel 4).

Tabel 4: Evolutie jaarlijks aantal tomen vleeskippen positief voor salmonella op uitgangscntrole.

Serotype	Aantal tomen			
	2015	2016	2017	2018
S. Enteritidis	7	2	13	2
S. Infantis	35	72	73	126
S. Paratyphi B var. Java	9	10	37	66
S. Typhimurium ¹	12	31	14	22
Overige	73	47	111	115
Totaal	136	162	248	331
Percentage positieve tomen	1,4%	1,6%	2,4%	3,1%

¹: Omvat zowel *Salmonella* Typhimurium als de monofasische variant van *Salmonella* Typhimurium

Vleeskalkoenen

In 2018 testten zeven (3,5%) van de 203 onderzochte tomen vleeskalkoenen positief voor (monofasische) *Salmonella* Typhimurium op uitgangscntrole (tabel 5).

Tabel 5: Aantal bedrijven en tomen vleeskalkoenen positief voor salmonella op uitgangscntrole in 2018.

Serotype	Aantal bedrijven	Aantal tomen
S. Anatum	2	2
S. Calabar	1	1
S. Coeln	1	1
S. Indiana	1	1
S. Rissen	1	1
S. Typhimurium ¹	4	7
Totaal	10	13

¹: Omvat zowel *Salmonella* Typhimurium als de monofasische varianten van *Salmonella* Typhimurium

Met dank aan Sciensano voor de berekening van de jaarlijkse prevalenties. De laboratoriumanalyses van salmonella bij fokpluimvee werden uitgevoerd door DGZ, Arsia en FAVV. Bij de overige pluimveecategorieën gebeurden de analyses door DGZ, Arsia, Lavetan en FAVV. In dit document werd een toom of bedrijf positief voor meer dan één salmonella-serotype meer dan één keer geteld in de tabellen.

¹Europese doelstellingen voor het terugdringen van salmonella (Verordening (EG) nr. 2160/2003 van het Europees Parlement en de Raad van 17 november 2003 inzake de bestrijding van salmonella en andere specifieke door voedsel overgedragen zoönoseverwekkers):

Fokpluimvee: jaarlijks maximumpercentage van tomen volwassen fokpluimvee positief voor *Salmonella* Enteritidis, *Salmonella* Typhimurium, *Salmonella* Hadar, *Salmonella* Infantis, *Salmonella* Virchow en *Salmonella* Paratyphi B varians Java mag maximum 1% bedragen.

Legkippen: jaarlijks maximumpercentage van tomen volwassen leghennen positief voor *Salmonella* Enteritidis en *Salmonella* Typhimurium mag maximum 2% bedragen.

Vleeskippen: jaarlijks maximumpercentage van tomen vleeskippen positief voor *Salmonella* Enteritidis en *Salmonella* Typhimurium mag maximum 1% bedragen.

Vleeskalkoenen: jaarlijks maximumpercentage van tomen vleeskalkoenen positief voor *Salmonella* Enteritidis en *Salmonella* Typhimurium mag maximum 1% bedragen.

Hoofdredacteur Luc Maertens laureaat 3-jaarlijkse persprijs "Emile Désirant"

tekst en beeld: Clem Reynders

Vrijdag 17 mei werden in Zedelgem de 3-jaarlijkse persprijzen voor landbouwjournalistiek – de prijs "Emile Désirant" – uitgereikt. Bij de Nederlandstalige agrarische pers ging de onderscheiding naar onze hoofdredacteur Luc Maertens. Langs Franstalige zijde werd het journalistiek werk van Marie-France Vienne bekroond. De prijs is zowel voor ons blad als voor onze hoofdredacteur een opsteker. Een welgemeend proficiat is hier zeker op zijn plaats.

Prijs "Emile Désirant"

De driejaarlijkse persprijs voor landbouwjournalistiek is een initiatief van de Belgische Vereniging voor Landbouwjournalisten (VBLJ-ABJA) die voor het eerst in 1977 werd uitgereikt. De prijs kreeg de naam "Emile Désirant", een pionier in de landbouwjournalistiek, voormalig redacteur bij de Brusselse krant "La Libre Belgique". Désirant was rubriekleider van de wekelijkse landbouwpagina. Met het instellen van de prijs wilde de VBLJ om de drie jaar het werk van een landbouwjournalist bekronen. Met de editie 2019 werd de prijs voor de 15de maal uitgereikt.

In 1983 viel ons blad "Pluimvee" in de prijzen toen voormalig hoofdredacteur Clem Reynders de onderscheiding kreeg. Clem kreeg de prijs voor een reportage over Vlaamse boeren die naar Canada waren uitgeweken. Luc Maertens imponeerde de jury met een reeks artikels, waaronder een dossier over de impact van Fipronil, die uitsluitend over de pluimveehouderij gingen.

Luc Maertens, laureaat 2019, ontving de prijs uit handen van juryvoorzitter Jef Verhaeren (rechts). Sponsor Bekina zorgde voor een aparte attentie.

Vijf criteria

VBLJ-voorzitster Griet Lemaire somde in haar intro de criteria op die een rol spelen bij het toekennen van de prijs. Het werk van de kandidaat moet getuigen van een objectieve benadering van het onderwerp waarbij een kritische geest een pluspunt is. De auteur moet voldoende empathisch vermogen tonen in verband met de personen die hij (of zij) benadert. Het uitschrijven van de teksten en/of reportages moet met de nodige kennis gebeuren. En last but not least moet alles opgesteld worden in keurig Nederlands.

Van wetenschap naar de journalistiek

Juryvoorzitter Jef Verhaeren maakte vervolgens de uitslag voor de Nederlandstalige pers bekend: Luc Maertens.

De voorzitter wees er op dat de kandidatuur van Luc Maertens werd ingediend door Karolien Langendries, momenteel

het aanspreekpunt bij het pluimveeloket. In zijn toelichting schetste hij in het kort de loopbaan van Luc Maertens die na zijn carrière bij het ILVO, waar hij zich toelagde op de konijnen- en pluimveehouderij, vijf jaar geleden de omschakeling maakte naar de landbouwjournalistiek. Hij werd hoofdredacteur van Pluimvee.

"Luc is actief in een van de kleinste sectoren in de landbouw", zei Verhaeren. "Hij doet zijn job op een bevlogen manier. Nu eens graaft hij in een dossier zoals de Fipronilcrisis, een andere keer focust hij op concrete actuele problemen in de sector. Luc verstaat de kunst om de droge technische onderwerpen begrijpelijk te vertalen naar de lezer. Uit zijn bijdragen blijkt ook de voeling die hij heeft met de geïnterviewde. Hij toont een sterk empathisch vermogen. Een sterk punt van Luc Maertens is wel dat hij als wetenschapper met succes de stap heeft gezet naar de landbouwjournalistiek. Die omslag maken is weinigen gegeven."

"Ik ben vereerd"

De laureaat kreeg uiteindelijk het laatste woord.

"Ik ben zeer vereerd met deze prijs," zei Luc Maertens. "Ik sta nu tussen grote namen uit de landbouwjournalistiek. Ik vergelijk het een beetje met de wielerved waar ik nu gezelschap krijg van Sagan, Boonen, Cancellara..."

"Ik ben nog vrij nieuw in de landbouwjournalistiek. Vijf jaar geleden werd ik hoofdredacteur van Pluimvee. Artikels

Luc Maertens: "Ik voel me zeer vereerd met deze prijs."

Centraal de laureaten, Luc Maertens en Marie-France Vienne, omringd door een aantal juryleden.

over soms moeilijke technische onderwerpen schrijven is voor een ex-wetenschapper een uitdaging. Dit soort artikels wordt soms neerbuigend omschreven als "vulgariserend" maar ik vind dit een vies woord. Er is niet mis mee om op een begrijpelijke manier ingewikkelde materies voor te stellen. Ik had als medewerker

aan het voormalig blad van de Landmaatschappij wel een beetje ervaring met het schrijven voor een breder publiek maar ik heb het vak ook moeten leren. De manier waarop de agrarische journalistiek zich verder zal ontwikkelen is moeilijk in te schatten maar we zien wel dat de impact van de digitale media toeneemt."

CNH Zedelgem: een boeiend verhaal

De jaarvergadering van de landbouwjournalisten heeft telkens op een andere locatie plaats; afwisselend ook in Wallonië en Vlaanderen.

Op 17 mei was de vereniging te gast bij CNH Zedelgem; kortweg New Holland. Het verhaal van dit bedrijf start in 1897 bij Leon Claeys die met een rijwielenfabriek startte. In 1906 stapte hij over op de productie van "dorsmachines". De techniek werd verfijnd. In 1952 werd op de Sima in Parijs de "Claeyson MZ" voorgesteld: de eerste zelfrijdende maaidorser.

In 1958 start de samenwerking met het Amerikaanse New Holland waarna in 1986 Ford op het toneel verschijnt. Vervolgens neemt in 1993 Fiat Agri alles over en vanaf 2000 worden de tractoren van Fiat en Ford onder de naam New Holland gemaakt.

In Zedelgem blijft de productie van maaidorsers, hakselaars en grootpakkenpersen belangrijk. Dagelijks worden 12 maaidorsers afgeleverd. Vroeger konden die nog via het spoor, dat grenst aan de bedrijfsterreinen, vervoerd worden maar intussen zijn die machines te groot geworden.

In Zedelgem werken nog 2400 mensen. Zedelgem behoort tot de groep CNH Industrial die wereldwijd 166 fabrieken telt en ruim 66.000 werknemers. Naast Zedelgem is er in ons land nog een productie-eenheid in Antwerpen op de vroegere Fordsite waar nu nog enkel aandrijvingen worden gemaakt.

Website Roger Moore

Langs Franstalige zijde werd Marie-France Vienne bekroond. Marie-France werkt voor het medium "Plein Champ". Acht jaar geleden stapte ze in de landbouwjournalistiek waarbij haar interesse voor het Europees landbouwbeleid centraal stond.

Marie-France is een veelzijdige journaliste, erg actief ook in de nieuwe technieken en digitale media waar ze zelfs een opvallende rol speelde. Zo was ze jarenlang de verantwoordelijke voor de website van de Engelse acteur Roger Moore, onder meer bekend van zijn incarnatie als de legendarische dubbelagent 007: James Bond en tevens ambassadeur bij Unicef.

Met een heildronk en de klassieke fotosessie werd de prijsuitreiking, die werd bijgewoond door de dochter en kleinzoon van Emile Désirant, afgesloten.

Turfstrooisel als bodembedekking voor pluimvee

- Voor een beter stalcomfort, hygiëne en dierwelzijn
- Minder voetzoollaesies
- Uitermate veilig door een lage PH
- Biologische afbreekbaar
- Constante kwaliteit
- Scherpe prijs

Herrijgers/Hervado BVBA
Tel 03/667.49.40
GSM 0478/38.83.84
www.Herrijgers-BVBA.be

Hyvarki

Bedrijfshygiëne

- GSP erkend ontsmettingsbedrijf
- Vliegen-, bloedluis- en ongediertebestrijding
- Doseerapparaten, kuikenpapier en beschermingsmaskers
- Reeds meer dan 20 jaar ervaring

Rene Martens
 Veldvoort 28, 2990 Wuustwezel
 Tel. & Fax 03/669 84 31
 hyvarki@skynet.be

**Stalinrichting nodig:
bespaar geld, bestel
bij Agromax!**

www.agromax.nl

bestel onze gratis catalogus

Sleepketting-, panvoer- en hanenvoersystemen

Drinksysteem ventilatie koeling nestmatten

Wijchen, Nederland
 Tel.: +31 (0)24 6487227
 E-mail: info@agromax.nl

Poultryshop24

Vernieuwde website www.poultryshop24.com

In/verkoop van: Pluimvee inventaris,
eierinpakkers en sorteermachines

Te koop Moba 70+AX92 stapelaar

Moba 100+AX92 stapelaar

Te koop Moba 3500 en Moba 5000

Gevraagd kooihuisvesting voor legkippen

info@poultryshop24.com
 +31 6 53646226

Oordeelsestraat 84 T 013 - 507 9249
 5111 PL, Baarle-Nassau M 06 - 205 39 464

"Gespecialiseerd in het uitmesten en reinigen van stallen"

Ook voor machinale roosterreiniging

www.stallenreinigingvantilburg.nl

E info@stallenreinigingvantilburg.nl

Terugblik op de dioxinecrisis: deel 2

tekst en beeld: Luc Maertens, hoofdredacteur

Twintig jaar geleden zat deze sector in een nooit geziene crisis die het voortbestaan ervan zeer sterk bedreigde. De toenmalige hoofdredacteur van 'Pluimvee', Clem Reynders, omschreef de dag dat de bom barste (27 mei 1999) als 'De dag dat het zonlicht niet meer scheen'. De gevolgen van deze crisis waren zowel op economisch als politiek vlak niet te overzien. Het zorgde tevens voor een grote deuk in de geloofswaardigheid en de reputatie van ons land en onze producten. Maar verwijzend naar één van de lijfspreuken van ex-topvoetballer en -coach Johan Cruyff zaliger - 'ieder nadeel heeft zijn voordeel' - uit deze crisis zijn toch ook een aantal positieve zaken voortgevloeid. Op het vlak van de voedselproductie en -veiligheid, werd ons land een koploper. Denken we maar aan transparantie, traceerbaarheid, autocontrole, crisismanagement en de oprichting van het voedselagentschap of Belplume.

Om deze redenen vonden we het als redactie zinvol om een uitgebreide terugblik te maken naar deze zeer pijnlijke periode. Dit aan de hand van interviews met enkele personen die toen zeer nauw betrokken waren met de crisis of het oplossen ervan. In het eerste deel (mei nummer) hebben we de toenmalige landsbondvoorzitter (Hubert Bossuyt) en de man die het spoor naar de dioxinecontaminatie ontdekte (Jan Van Ginderachter) aan het woord gelaten. In het **tweede deel** blikken we terug met de toenmalige voorzitter van VEPEK (Jacques Viaene) en met de Minister van Landbouw die verantwoordelijk was voor de snelle afhandeling van de vele dossiers (Jaak Gabriels). Verder legden we ons oor te luisteren bij enkele andere betrokkenen uit de sector hoe ze deze tragische crisis ervaren of beleefd hebben.

Toeval of niet, nu 20 jaar later wordt onze sector **terug** geconfronteerd met **een zeer groot probleem** waar we vandaag nog onmogelijk de gevolgen van kunnen inschatten. Ook nu zorgt de besmetting met het H3N1 virus voor grote verliezen, een bedreiging voor de afzet, ontwrichting van de keten en veel menselijk leed. Onduidelijkheid met betrekking tot schade-loosstelling of gevolgen zijn een aantal aspecten die vrij vergelijkbaar zijn met deze van 20 jaar geleden. Daarom kan een terugblik, alsook de ervaringen van direct betrokkenen van toen, nuttig zijn om deze actuele crisis te helpen beheersen.

Net 20 jaar terug zat de sector eveneens in crisis.

Opvallend, als je terugblik op deze periode, is de toch wel grote veerkracht die de sector 20 jaar geleden aan de dag legde. Door de grote inzet van belangenorganisaties, de positieve samenwerking zowel binnen de sector als met de overheid hebben ervoor gezorgd dat op vrij korte termijn de sector terug op de rails stond. Laat dit ook één van de positieve en hoopgevende signalen zijn om de huidige crisis te verwinnen.

Tenslotte, we kunnen en willen er ook niet omheen, net deze maand bereikte ons het tragisch bericht van het **overlijden van Jan Verkest**. Toeval of niet 20 jaar na de feiten? Jan Verkest was samen met zijn vader Lucien eigenaar van de gelijknamige vetmelterij in Deinze, en de leverancier van het vervuilde mengsel van technisch en dierlijk vet. Voor dit bedrog in koopwaar werden ze door de rechtbank veroordeeld maar de veel te lange procedureslag met betrekking tot schadeclaims is nog steeds lopende. Sedert een aantal jaren waren beiden woonachtig in Zwitserland en het is daar dat Jan Verkest zich van het leven beroofd zou hebben.

Toenmalig landbouwminister Jaak Gabriels over de dioxinecrisis “De uitdaging: van een negatief verhaal iets positiefs maken”

tekst en beeld: Clem Reynders

De dioxinecrisis van mei 1999 zorgde er voor dat het politieke landschap in ons land volledig werd hertekend. De toenmalige CVP kreeg zware klappen. Politieke zitjes die voor de crisis als een certitude konden ingevuld worden verdampten. Een van onze collega's-Landbouwjournalisten zag een Europese zetel aan zijn neus voorbijgaan. Op 12 juli 1999 werd de regering Verhofstadt 1 geïnstalleerd.

In deze regering werd de ervaren Limburgse politicus Jaak Gabriels (VLD) minister van landbouw. Hij volgde zijn gouvgenoot Karel Pinxten (CVP) op nadat die als gevolg van de dioxinecrisis moest aftreden. Gabriels speelde meteen een cruciale rol in de bijzonder snelle afhandeling van de vele dossiers. In zijn thuishaven Bree praten we met de voormalige politicus die tijdens de crisis meteen de kern van het probleem begreep: “Laten we van een negatief verhaal iets positiefs maken.”

Een pluim voor onze ambtenaren

Gabriels gaat terug naar dioxinecrisis en naar de nasleep. Honderden bedrijfsleiders bleven verweesd achter. “Er was enorm veel onrust bij de veehouders. We hebben onmiddellijk gefocust op de noden van de mensen met als uitgangspunt volledige vergoeding. Dat is niet overal voor 100% gelukt maar aan het einde van de rit denk ik dat we een goed rapport hebben kunnen voorleggen.

Psychologisch lag het ook moeilijk voor zowel de veehouders als de buitenstaander. Hoe leg je aan de buitenwereld uit dat je zoveel dieren moet opruimen? Die aanpak was nodig om de crisis aan te pakken maar leidde soms tot emotionele reacties. Ik denk even terug aan het verhaal van de geitjes uit Klemskerke. In 2001 werd op het bedrijf van Renaat Devrieze mond-en-klauwzeer vastgesteld. Als minister volgde ik de sanitaire adviezen: opruimen. De burger had last met die beslissing maar als minister moet je kunnen terugvallen op de

Minister Gabriels en de toenmalige topambtenaar Noel Van Ginderachter van Landbouw, tussen de duizenden schadedossiers van de dioxinecrisis.

kabinetsmedewerkers. Ik denk dan specifiek aan dierenarts Raf Bombeek. Dieren opruimen is geen fijne bezigheid. Maar in het belang van het beheersen van de crisis zijn die maatregelen nodig.”

“Een bijzonder sterk pluspunt tijdens de dioxinecrisis was het feit dat de medewerkers op het ministerie hun werk perfect hebben gedaan. Het Ministerie van Landbouw was professioneel bezet en speelde snel in op de crisis. De ambtenaren hebben er alles aan gedaan om een malaise te vermijden. Om de vele gevallen af te handelen hebben we tijdelijke krachten moeten aanwerven maar het resultaat was wel dat we al in 1999 de eerste vergoedingen konden uitbetalen.”

Moed inspreken

Tijdens de afhandeling van de dioxinecrisis heeft Jaak Gabriels veel tijd gestoken in bedrijfsbezoeken. “Ik voelde dat ik als minister de getroffen bedrijfsleiders moed moest inspreken. In alle provincies ben ik geweest tot zelfs in Luxemburg. Ik denk dat ik daar wel tienmaal ben geweest. Vaak kreeg ik tijdens die bezoeken de vraag: wat kom je hier eigenlijk doen? Door rustig met de mensen te praten werd die muur van wantrouwen gesloopt. Die aanpak heeft, samen met de onverdroten inspanningen van onze ambtenaren, gewerkt. Wat we voor ogen hadden is uiteindelijk gelukt: van een negatief verhaal iets positiefs maken.”

Iedereen wilde hetzelfde

Jaak Gabriels zat in die dagen ook vaak aan tafel met de landbouworganisaties. Hoe verliepen die contacten?

“Die verliepen zeer goed omdat alle betrokken partijen inzagen dat we allemaal hetzelfde doel voor ogen hadden: de crisis, na de financiële afhandeling, snel achter ons laten. Dat kon uiteraard alleen als we zekerheid kregen over de beschikbare financiële middelen maar ook hier kreeg ik het geruststellende sein: we staan achter jullie aanpak en de nodige middelen zullen er zijn.”

De dioxinecrisis zorgde voor imagoschade. De veehouders mochten dan wel geen schuld hebben aan de crisis, bij de man in de straat groeide toch het beeld dat het weer maar eens de boer was die verantwoordelijk was.

“Het herstellen van het vertrouwen,” was een nieuwe uitdaging zegt Gabriels. “De oprichting van het “voedselagentschap” (FAVV) was in die zin een belangrijke stap om richting een 100% gecontroleerde en veilige voedselketen te gaan. Die oprichting van het FAVV was noodzakelijk. Puur bestuurlijk waren we niet uitgerust om een crisis van die omvang het hoofd te bieden.”

Van landbouw naar economie

In 2001 viel de beslissing om de materie landbouw te regionaliseren. Jaak Gabriels werd gevraagd om minister van economie te worden. “Ik had het daar in het begin wel moeilijk mee,” zegt Gabriels. “Ik was nog niet helemaal klaar met mijn taak maar achteraf bekeken ben ik toch blij dat ik minister van economie werd. Voor mij ging ook een hele nieuwe wereld open.

Stalautomatisering pluimveebedrijven

VDL FlowSlider

Dit overflow-systeem stimuleert de kuikens en wekt de nieuwsgierigheid op om vers voedsel te zoeken. Het bespaart in arbeid en maakt kuikenpapier overbodig

Droeshaut NV
Hamonterweg 139
B – 3930 ACHEL
Tel: +32(0)11642892
www.droeshaut.be
info@droeshaut.be

Toenmalig minister, Jaak Gabriels, kijkt 20 jaar later tevreden terug op de afhandeling van de dioxinecrisis in 1999. Van een negatief verhaal hebben we positief verhaal kunnen maken.

Maar ik ben altijd voeling met de landbouwsector blijven houden en bezocht met veel plezier nog landbouwbeurzen. Ik heb ook waardering gekregen voor de aanpak van de dioxinecrisis. Tijdens een bezoek aan de landbouwbeurs van Libramont schonk men mij uit dankbaarheid een ezels maar die heb ik uiteindelijk niet mee naar huis genomen. Maar de geste bewijst dat er toch appreciatie was voor het werk van de minister en zijn ambtenaren.”

Nog druk bezig

Jaak Gabriels, sinds 2004 minister van Staat, kan terugblikken op een uitzonderlijke politieke carrière. Hij was onder meer 36 jaar burgemeester van Bree, zetelde 34 jaar in parlement en was 8 jaar minister.

In 2012 verliet hij de politieke arena. “Ik ben nog redelijk druk bezig,” vertelt hij bij het afsluiten van dit gesprek. “Men vraagt me nog regelmatig voor advies en ik zit in enkele bestuurlijke organen. Het gebeurt allemaal op een iets trager ritme maar wat we doen, doen we nog altijd graag.”

Vertrouwen herstellen en zekerheid waarborgen waren de hoofdbekommernis

Interview met Jacques Viaene, voormalig voorzitter VEPEK

tekst en beeld: Luc Maertens

Als voorzitter van VEPEK, was Prof. em. Jacques Viaene, 20 jaar geleden een belangrijke schakel om de dioxinecrisis aan te pakken. We blikken dan ook graag terug met hem hoe één en ander in zijn werk gegaan is. Dat het een zware en uitputtende periode was heeft hij zelf aan den lijve ondervonden.

Eén van de verhalen die verbonden blijven met de dioxinecrisis is toch wel je hartfalen tijdens een vergadering met de sector in Sint-Niklaas.

“Inderdaad de dioxinecrisis was een enorm drukke en stressvolle periode en heeft zeker bijgedragen tot wat er mij overkomen is in juni 2019. In hotel Serwir waren we bijeen met de sector en werd ik onwel. Gelukkig schatten omstaanders de ernst van de toestand correct in en werd ik snel naar de naburige kliniek overgebracht. De juiste zorgen gevolgd door de inbreng van een stent redden mijn leven, en zie 20 jaar later kan ik nog terugblikken op deze levensbedreigende ervaring”.

Nu terug naar de dioxinecrisis en het belang en de rol van VEPEK

“Het overleg binnen VEPEK was om vele redenen zeer belangrijk. Een eerste en zeer belangrijke opdracht was om binnen de sector uit te zoeken hoe we het wantrouwen tussen de verschillende schakels konden wegnemen. Je moet weten alle vertrouwen was weg. Afspraken en contracten werden niet meer nageleefd of vielen in duigen. In zo'n situatie kun je onmogelijk tot een goede werking komen. Vooral met de veevoedersector, die instond voor de contracten van afname, organisatie en planning naar de slachthuizen moest terug een vertrouwen opgebouwd worden. Door dit sectoroverleg hebben we toch vrij vlug de ketting kunnen heropstarten”.

Een andere rol voor VEPEK was toch ook met de overheid?

“Inderdaad, naast de belangenorganisaties speelde VEPEK ook een cruciale rol om te komen tot een schadeloosstelling.

Prof. em. Jacques Viaene kan, 20 jaar nadien, gelukkig nog terugblikken op de dioxinecrisis die voor hem een meer dan bewogen periode was.

Gelukkig was er enkele jaren voordien met veel moeite een sanitair fonds opgestart en konden we hier beroep op doen. Afspraken werden gemaakt met de andere sectoren om uit de reserve te kunnen putten want de omvang was van die aard dat de pluimvee sector dat verre van alleen aankon. Hier wil ik ook de goede samenwerking aanhalen met de toenmalige kabinetschef van Landbouw, Piet Vanthemsche, om te komen tot een goede en snelle oplossing voor de sector”.

Je sprak van nog een derde rol van VEPEK tijdens de dioxinecrisis?

Binnen VEPEK hadden we enkele jaren voordien een systeem van kwaliteitszorg opgezet. Deze kennis was zeer belangrijk om de sector terug kwaliteitsvol op te starten. In deze wil ik zeker de rustige maar standvastige inzet van mijn voormalige medewerkster Ann Truyen onderlijnen”.

Wat de vergoeding betreft, hoe verliep de relatie met Europa?

"Laat me toe van te zeggen, dat Europa absoluut geen verborgen subsidies wilde voor de sector. Ons dossier moest dus sterk onderbouwd zijn om de steunmaatregelen van de federale overheid goedgekeurd te krijgen. Gelukkig konden we samen met de belangenorganisaties (BB, Landsbond) en het kabinet bij monde van Piet Vanthemsche goed samenwerken zodat we groen licht ontvingen voor de steunmaatregelen van de Belgische overheid maar van de EU hebben we niks ontvangen.

Vooraf de analysekosten waren hoog en dringend want om het vertrouwen te herstellen moesten voeder en afgeleverde kippen steeds getest worden. Reken daarbij dat de kost voor het afslachten en vernietigen vlug evenveel kosten als de waarde van het te vernietigen product!"

Heeft VEPEK ook een rol gespeeld naar de consument toe?

"Zeer zeker, met VLAM werd een gerichte promotiecampagne

opgezet om het consumentenvertrouwen voor pluimvee terug op te bouwen. Maar ook andere verwezenlijkingen kunnen als een gevolg van de dioxinecrisis gezien worden zoals de oprichting van Belplume in 2002 of het draaiboek dat opgesteld werd voor de beheersing van eventuele toekomstige crisissen".

Tot slot kun je nog een anekdote vertellen die je bijgebleven is?

"Ja deze, je weet dat de dioxinecrisis ook op politiek vlak veel teweeg gebracht heeft. Welnu na de verkiezingen in 1999 en net nadat de nieuwe regering gevormd was ... kwam de nieuwe Premier **Guy Verhofstadt** himself naar de prijzencommissie in Deinze waar er een crisisvergadering met de sector plaats had. Nog dezelfde voormiddag volgde dan een crisisvergadering in de Wetstraat 16. Daar zaten alle grote bonzen van VBO, Unizo, Boerenbond enz. alsook de voorzitter van de Landsbond bijeen en verwees Premier Verhofstadt een aantal keren naar zijn gesprek die ochtend met de pluimveesector in Deinze. Dit toont nogmaals de omvang en impact die de dioxinecrisis had en die België op zijn grondvesten deed daveren".

dlv
studie- en adviesbureau

Uw partner in de pluimveehouderij!

Vergunningen - Bouw
Administratie - Milieu
Accountancy

Contacteer een DLV-adviseur
www.dlv.be
info@dlv.be - 0800 90 910

PART OF
**UNITED
XPERTS**

**Nog geen lid van de Vlaamse
Bedrijfspluimvee- en
Konijnenhouders vzw
en wens je Pluimvee
te ontvangen?**

Schrijf je in via de website
www.pluimvee.be

of mail naar
secretariaat@pluimvee.be

Lidgeld is **€100**
(€115 voor buitenland)
te storten op: **BE71 7340 4655 6369**

den Ouden Oirschot
Pluimveeservicebedrijf

Meer dan 25 jaar dienstverlenend in de pluimveewereld

Vangen, laden en lossen van kuikens, legkippen, moederdieren en kalkoenen

Nieuwedijk 26
5688 LK Oirschot

+31 (0)411 - 68 84 92
+31 (0)411 - 68 84 93

info@denoudenoirschot.nl
www.denoudenoirschot.nl

IKB NEN

De dioxinecrisis leidde tot vele dramatische situaties

tekst en beeld: Luc Maertens

In de talrijke gesprekken met pluimveehouders, broeierijen en vele andere betrokkenen, waar teruggeblikt werd op de dioxinecrisis, kwamen talloze dramatische situaties terug naar boven.

Een beperkt aantal laten we de revue passeren en kunnen als voorbeeld staan voor de puinhoop die de sector was in de zomer van 1999.

Pluimveehouders onder grote druk

Dat de crisis een nachtmerrie was voor de pluimveehouders bleek o.a. uit ons gesprek met Ronny Hallaert en zijn echtgenote Christine Vergote. "In juni 1999 hadden we 2 stallen met ieder zo'n 20.000 braadkippen. Deze kippen waren gevoederd met 'onverdacht' meel omdat onze toenmalige voederleverancier geen vet van Verkest betrokken had. Maar wanneer de kippen slachtrijp waren kon slechts één stal geplaatst en afgeleverd worden.

Intussen bleven de kippen verzwaren ondanks ze gevoederd werden met een 'licht' meel. De onzekerheid vreette aan ons. Want wat met de kippen; we kunnen ze toch niet laten verhongeren? Wanneer worden ze afgevoerd? Gaan we vergoed worden?"

Euthanaseren van de kippen

"De situatie werd onhoudbaar, het was zomer, de kippen zaten te dik, wogen 3,5 kg en we kregen bericht dat ze onverkoopt waren en moesten afgevoerd worden naar Rendac. Je moet weten, er was geen procedure hoe dit moest gebeuren. Voor de euthanasie werd beroep gedaan op de brandweer. Samen met de rijkswacht kwamen ze naar ons bedrijf. Het leek op een overval, net of er bandieten moesten gevangen worden of dat er zich een grote ramp voorgedaan had.

De brandweer plaatste gasflessen van Air Liquide in de stal en in enkele minuten waren alle kippen dood. Maar voor ons was de zaak daarmee ver van af. Nu moesten handmatig alle dode kippen geladen worden op de Rendac wagens. Een zeer grote klus die ook emotioneel bijzonder hard was. Dieren waaraan niks mankeerde zo moeten behandelen en ook wisten we nog niet of we enige vergoeding zouden krijgen. Ik kan jullie verzekeren, we hebben vele nachten wakker gelegen.

Psychisch zeer zwaar

"Een bijkomend probleem was dat de volgende ronde kuikens

besteld en verwacht was, maar één van de stallen was niet tijdig leeg. Omwille hiervan werden de kuikens allemaal in één stal opgezet ... en op 3 weken leeftijd moesten de helft verplaatst worden. Een werk dat we zeer sterk onderschat hadden want we hadden niet het gepaste materiaal (vangbakken).

Alhoewel de toezegging dat we zouden vergoed worden er vrij snel kwam via de dioxinewet, toch heeft het meer dan één jaar geduurd voor we uitbetaald werden. Ook dit zorgde voor stress en onzekerheid. Reken daarbij de slechte prijzen in de nasleep van de dioxinecrisis, ja dit heeft ons ook veel geld gekost en vooral dramatische psychologische ervaringen", aldus Ronny.

Traceren van de besmetting

Wanneer we Ilka Hertogs contacteerden, tot 2014 was ze adviseur van de Landsbond, blijkt dat de dioxinecrisis ook voor haar een enorme impact gehad heeft. "In 1999 was ik technisch controleur en was ik helemaal niet betrokken bij de belangenverdediging van de sector. Maar door mijn werk met broeierijen en vermeerderaars werd ik aangesproken en opgeëist om de dioxinebesmetting te traceren. Je moet weten dat iedere broeierij zowat zijn eigen systeem had van broedboeken waarin afkomst van de broedeieren en aflevering van kuikens genoteerd was".

"Op het Ministerie moest ik het kluwen ontwarren uit die broedboeken en lijsten opstellen van verdachte bedrijven en tomen. Een monnikenwerk dat snel, efficiënt en onder grote druk diende te gebeuren. Ik moest hiervoor tot zeer laat s' avonds in Brussel blijven ... en daardoor mijn laatste trein vertrokken was, moest ik in extremis een hotelkamer zoeken om te overnachten. Ik nam er dit graag bij om de nachtmerrie te helpen overwinnen".

Voor Ilka Hertogs waren het hectische dagen om verdachte tomen te traceren. Ze vond er haar roeping in om later met volle overgave de belangen van de sector te verdedigen.

Wat zeg je nu...?

EXTRA korting bij
Tulderhof!

 TULDERHOF
ventilation & welfare

www.tulderhof.com

De Flash 3300: revolutionaire oplossing in luchtsturing

Tulderhof is **de bedenker EN ontwikkelaar** van deze revolutionaire luchtinlaat. De Flash3300 stuurt de lucht voordat deze in de stal is. De lucht krijgt zijn richting door middel van lamellen. Deze lamellen zijn volkomen flexibel in te stellen.

VOORDELEN

- ✓ Flexibele luchtsturing
- ✓ 5 Jaar fabrieksgarantie*
- ✓ Beste prijs / kwaliteit

De Flash BP: maatwerk in luchtsturing

De Flash BP heeft dezelfde eigenschappen als de Flash 3300. Alleen is hij gemaakt van hoogwaardig betonplex en hierdoor in elke maat verkrijgbaar. Er is ook een optie te verkrijgen met V-vormige opening aan de bovenkant.

VOORDELEN

- ✓ Flexibele luchtsturing
- ✓ Mogelijk in elke maat
- ✓ Optie V-vorm

De X-Stream 2.0: veelzijdig inlaatventiel met extra mogelijkheden

Sinds 2017 is de X-Stream geupdate. De X-Stream bestaat uit duurzaam kunststof en is de best geïsoleerde luchtinlaat op de markt. Binnenin het ventiel bevindt zich hoogwaardige EPS isolatie. Ook is hij voorzien van een 1 op 3 systeem wat de mogelijkheid biedt om bepaalde ventielen eerder open te laten gaan met slechts 1 liermotor. Bij maximum ventilatie stuurt de X-Stream rechtstreeks op de dieren.

De jet stream spoiler

De jet stream spoiler heeft verticale convergerende lamellen die de lucht 2 meter voor de luchtinlaat concentreert. Dit creëert een jet stream.

VOORDELEN

- ✓ 1 Op 3 openingssysteem
- ✓ 5 Jaar fabrieksgarantie*
- ✓ 40 mm Hoogwaardig EPS

Veersluitende versie

Veeropenende versie

De BL4500: hoge kwaliteit PU luchtinlaat met jet stream optie

De BL4500 heeft een zeer hoge isolatiewaarde en bestaat uit twee versies, zelfopenend of zelfsluitend. Deze laatste versie heeft het voordeel dat er een 1 op 3 systeem mogelijk is wat de mogelijkheid biedt om de ventielen op verschillende momenten te openen.

Opties

- Zelfsluitend rechte klep
- Zelfsluitend jet stream klep
- Zelfopenend rechte klep
- Zelfopenend jet stream klep

- ✓ Indien gesloten luchtdicht
- ✓ Instroomranden
- ✓ Finetuning door stelschroef

VOORDELEN

De BL4500 veersluitend met jet stream klep en 1 op 3 systeem

De BL4500 veeropenend met rechte klep

KORTINGSCOUPON

JA, ik wil gebruik maken van **5% EXTRA korting** op de inlaatventielen van Tulderhof!

Naam:

Adres:

Postcode:

Plaats:

E-mailadres:

Dealers: Wouters - Vencotec / Droeshaut / Silobouw Decock / Instalec
(doorhalen wat niet van toepassing is)

Ik wil graag op de hoogte gehouden worden van het laatste nieuws

Stuur bovenstaande ingevulde coupon naar **Tulderhof Ventilation & Welfare**
Looyenbeemd 10, 5652 BH Eindhoven, Nederland of mail naar sales@tulderhof.com

Korting is geldig op bestellingen in de periode van 1 juli t/m 31 december 2019. Vraag Tulderhof naar de voorwaarden.

Granovi warmtewisselaar

De Granovi warmtewisselaar gebruikt (warme) stallucht om de binnenkomende (koude) lucht op te warmen. Door het gebruik van de G4 (groffilter) en F7 (fijnstoffilter) wordt het binnenwerk niet vuil en hoeft dus niet gereinigd te worden.

VOORDELEN

- ✓ 100% Fijnstofreductie
- ✓ Eenvoudig te reinigen
- ✓ Ammoniakreductie
- ✓ Betere luchtverdeling

Air Equalizer

De Air Equalizer is ontwikkeld voor gelijkdruk stallen. Met de verstelbare lamellen kan de binnenkomende lucht van richting veranderd worden. Dit zorgt voor een perfecte luchtverdeling in de stal. De Air Equalizer heeft een bypass om eventueel warme lucht bij te mengen.

VOORDELEN

- ✓ Verstelbare lamellen
- ✓ Geen tocht bij dieren

Sandwich uitloopschuif

De sandwich uitloopschuif heeft een extra hoge isolatiewaarde en is vervaardigd uit 60 mm dik PU paneel. Hier omheen zit een aluminium profiel welke een rubberafdichting heeft voor een tochtvrije afsluiting. Tevens is deze uitloopschuif voorzien van brandklasse B.

VOORDELEN

- ✓ Brandklasse B
- ✓ Hoge isolatiewaarde
- ✓ In gesloten stand tochtvrij

Kunststof geleiders

Vanaf medio 2019 leveren we kunststof geleiders uit bij de uitloopschuiven. Dit nieuwe geleidingsstelsel heeft minder weerstand met als gevolg dat de schuif vlotter open gaat.

VOORDELEN

- ✓ In hoogte koppelbaar
- ✓ Betere geleiding

Van technisch controleur tot belangenverdedigster

“Door mijn goede contacten met de broeierijen en vermeerderers was er wederzijds vertrouwen en kon ik op hen beroep doen voor bijkomende info. Ik deed dit werk, dat me dag en nacht opeiste, met plezier voor de sector. Daar is de kiem gelegd voor mijn later engagement als belangenverdedigster van de Landsbond. Want dat had de crisis aangetoond, een meer professionele structuur was hard nodig en werd doorgedrukt door de toenmalige voorzitter Hubert Bossuyt”.

“De kennis en ervaring die ik opgedaan had met de dioxinecrisis was een uitstekende leerschool voor andere crisissen denk maar aan de vogelgriep in 2003 en latere belangrijke dossiers als het MAP of de kooihuisvesting van legkippen. Wanneer men me in 2000 vroeg om in dienst te treden van de landsbond als belangenverdedigster, heb ik dit met volle goesting aanvaard”.

Imago schade

Bij onze contacten met de sector, viel het op dat verschillende schakels hiervoor terecht vrij terughoudend waren. De dioxinecrisis had zowel naar consumenten als handelspartners flink in het vertrouwen gehakt van de Belgische producten, zeker deze van kippen. Het kostte jaren en vele inspanningen om de goede reputatie terug op te bouwen en België of Vlaanderen niet langer te associëren met een probleem van voedselveiligheid.

Dit is ook wat Ann Truyen (VIP) me meegeeft. “ We hebben jarenlang gestreden tegen de hardnekkige verwijzingen – zowel door onze overheid als door onze handelsrelaties – naar de dioxinecrisis om onze sector allerlei strengere eisen en beperkingen op te leggen. We zijn dan ook niet sterk geneigd om dit terug op te rakelen”.

Logistiek

Als jarenlange secretaris van VEPEK - ondanks dat ze in 1999 reeds in dienst was van de VIP -werd ze omwille van haar uitgebreide kennis opgeëist door de Federale crisiscel van Binnenlandse Zaken om de sector te vertegenwoordigen. In het bijzonder voor de organisatie van de verplichte afslachtingen. “Binnenlandse zaken en de gouverneurs zorgden voor de op-eising van de slachthuizen, vervoerders en stortplaatsen. Het was onze taak, goede plannings op te stellen voor het doden van pluimvee en die de goedkeuring moesten krijgen door alle betrokken instanties, dus ook van hun vaste vertegenwoordiger in die permanente crisiscel op Binnenlandse zaken”.

“Ook de schaderegeling voor de enorme economische verliezen geleden door de slachthuizen en uitsnijderijen was een grote taak. Denk maar aan al het kippenvlees dat werd vernietigd maar ook de retours vanuit alle buurlanden en de rest van de wereld; containers die geblokkeerd (en/of vernietigd) werden in buitenlandse havens, enz..”

Volgende anekdote gaf Ann nog mee. “In deze hectische tijden was het nog de ‘prehistorie’ wat de communicatiemiddelen betrof: nog geen e-mails, behelpen met kopies nemen en faxen verzenden, bijeenkomsten houden om te debriefen en in te lichten. Ik had toen nog geen eigen of ‘werk-gsm’. In de eerste crisisdagen heb ik de gemeenschappelijke thuis gsm genomen voor ‘t geval dat je bereikbaar moest zijn. Niet te vergelijken met de huidige situatie van smartphones, apps, mobiel internet enz ...”

Door de crisis liep de ketting van ouderdieren, broedeieren en kuikens volledig in het honderd.

Broeierij

De broeierijen zijn zowat het knooppunt van de pluimveesector met hun moederdieren, de ophaling van de broedeieren en het afleveren van de 1-dagskuikens naar de braadkippenbedrijven. Het is dan ook niet verwonderlijk dat de eerste negatieve effecten van de contaminatie bij hen vastgesteld werden. “Reeds in februari 1999 stelden we een daling van het uitkippingspercentage vast en slechtere kuikenkwaliteit ondanks onze moederdieren normaal produceerden”, meldt Geert David van de gelijknamige broeierij wanneer we hem contacteerden.

Langdurige effecten

“Het duurde maanden voor we de juiste toedracht kenden en er beslist werd om, alle moederdieren en opfokkoppels die verdacht voeder gekregen hadden, op te ruimen. Dit ontwrichtte de ganse cyclus en aanvoer van broedeieren naar de broeierij. Maar doordat er veel minder vraag was naar pluimveeproducten en ook naar kuikens of broedeieren uit ons land, zorgde de verminderde aanvoer niet voor grote problemen.

Het opbouwen van de geloofwaardigheid in onze producten was het grote probleem om de keten en verloren markten terug te winnen. We mogen gerust spreken dat het minstens twee jaar geduurd heeft vooraleer de grootste negatieve gevolgen van de dioxinecrisis uitgewist waren”, aldus Geert David.

Mengteelten van veldbonen en graan als alternatieve eiwitbron voor bio-leghennen

Inkuilen reduceert sterk de anti-nutritionele factoren

tekst: Karolien Langendries (PLUIMVEELOKET) – Luk Sobry (Inagro) – Eva Wambacq (HoGent) – Joos Latré (HoGent) – Marta Lourenço (ILVO)

Eind 2017 startten ILVO, Inagro en Proefhoeve Botelare HoGent-UGent met het KUILLEG-project. Dit project heeft als voornaamste doel het gebruik van regionale eiwitbronnen te maximaliseren om op die manier tot een meer duurzame (biologische) leghennenhouderij te komen. Op de ILVO-studiedag stelde onderzoekster Marta Lourenço de eerste veelbelovende resultaten voor.

Anti-nutritionele factoren

Biologische voeders moeten sinds 2018 volgens de Europese regelgeving 100% biologisch zijn. Bovendien moet twintig procent van de ingrediënten van regionale oorsprong zijn. Peulvruchten zoals veldbonen, erwten en lupines zouden gezien hun hoog eiwitgehalte (fig. 1) ideale regionale eiwitbronnen kunnen zijn, maar ze bevatten veel anti-nutritionele factoren (ANF) zoals o.a. vicine, convicine en tannine. Dit kan leiden tot intoxicatie van de leghennen. Hoewel de technieken om deze ANF te reduceren beperkt zijn in de bio-landbouw, behoort inkuilen wel tot de mogelijkheden. In een eerste veldproef van het KUILLEG-project werd daarom geopteerd om veldbonen in mengteelt met een graangewas in te kuilen als alternatieve eiwitbron voor bio-leghennen.

Keuze voor mengteelt i.p.v. monocultuur

Een mengteelt van veldbonen met een

graangewas kan heel wat voordelen bieden t.o.v. een zuivere teelt, zeker in de bio-landbouw. De gevoeligheid aan bepaalde ziektes daalt, de productiviteit stijgt en er ontwikkelt zich minder onkruid. Maar naast de keuze van de gewassen en

rassen (ongeveer gelijktijdig oogstrijp), is er ook de uitdaging om de verhouding te bepalen waarin de gewassen worden ingezaaid om een zo hoog mogelijk eiwitgehalte te bekomen. Zowel de winter- als de zomerteelten werden in de

Een mengteelt van veldbonen en granen zorgt voor een hogere productiviteit, een gedaalde gevoeligheid aan ziektes en minder onkruid dan een zuivere teelt.

	Sojabonen (getoast) ^o	Veldbonen (wit) ¹	Erwten ^o	Lupinen ^o
DS (g/kg)	897	860	866	878
Reiwit (g/kg)	363	267	203	362
Rvet (g/kg)	197	10	10	46
RC (g/kg)	58	74	54	138
ZETam (g/kg)	6	371	416	21
NSP (g/kg)	214	150	166	365
OEIh (kcal/kg)	3550	2880 [*]	2705	1982
Lys (g/g 16N)	6.2	6.4	7.1	4.8
Meth (g/g 16N)	1.4	0.7	1.0	0.7
M+C (g/g 16N)	2.9	2.0	2.5	2.2
Ca (g/kg)	2.2	1.3	0.9	2.3
P (g/kg)	5.0	4.8	3.7	3.5
IP/P	70	60	55	50
ANF	Antitrypsine Mycotoxine	(Co)Vicine Tannine	Lecithine Tannine	Alkaloiden Mycotoxine

Fig. 1: Veldbonen hebben een vrij hoog RE-gehalte, al is er nog steeds een verschil met getoaste sojabonen (Bron: CVB 2018 en INRA-CIRAD-AFZ Feed Tabels)

veldproef ingezaaid aan een verhouding van 75% veldbonen en 25% graan.

Rassenkeuze veldbonen

De winterteelt ondervond veel vogel- schade waardoor een triticale/veldboon (var. Axel) mengsel moest aangekocht worden bij een bioboer. De zomerteelten werden ingezaaid op de biologische proefvelden van Inagro in april 2018. Door de grote droogte in juni en juli 2018 was er een vervroegde afrijping te zien en een beperkte opbrengst.

Oogst

Het gewas werd telkens gemaaidorst als deegrijp graan bij een vochtgehalte van 30%. De oogst bij de winterteelt bestond uit 63% triticale en 37% veldbonen. Dit werd gemalen en ingekuuld in microkuilen op de Proefhoeve Bottelare (HoGent-UGent). Bij de zomerteelt was er een variatie te zien in de verhouding tussen granen en veldbonen: van 45 tot 69% zomertarwe in combinatie met 55 tot 31% veldbonen. Na het pletten van granen en veldbonen werden deze ingekuuld in vacuümzakken.

Bij zowel de winter- als zomerteelten werden drie mogelijke kuiladditieven toegediend (uiteraard toegestaan voor gebruik in biologische landbouw en dierlijke productie), nl. water (CON), een mengsel van organische zuren (OZ) of een inoculant op basis van melkzuurbacteriën (MZB).

Uitkuilen

Na 90 dagen werden de kuilen opnieuw geopend. De kuilpH van de winterteelt (ca. 4) lag wat lager dan deze van de zomerteelten (net onder 5). Ondanks de iets hogere pH-waardes van de kuilen waren deze niet beschimmeld en verloor de fermentatie zoals gewenst.

Voor zowel de winter- als de zomerteelten lag de ammoniakfractie (de hoeveelheid ammoniakale N t.o.v. de totale N) onder de 5%. Dit duidt op een zeer goede conservering waardoor niet te veel eiwit verloren is gegaan.

Het aantal technieken om anti-nutritionele factoren te reduceren is beperkt bij bio-landbouw, maar inkuilen van veldbonen en graan blijkt alvast veelbelovend.

Reductie anti-nutritionele factoren

Het voornaamste doel van deze proef was te kijken welk effect het inkuilen had op de aanwezigheid van de ANF. Wat de vicine-gehaltenes betreft, is te zien dat deze bijna gehalveerd werden na het inkuilen, vooral wanneer de organische zuren als kuiladditief werden toegevoegd. Bij de winterteelt was zelfs een reductie te zien in vicine van bijna 90%. Ook de gehaltenes aan convicine bleken na het inkuilen gereduceerd, al was de daling net iets minder dan bij vicine. De winterteelt had ook hier weer de beste resultaten.

De sterke dalingen in zowel vicine- als convicine-gehaltenes laten toe om te besluiten dat het inkuilen een succesvolle techniek was om de aanwezige ANF te reduceren.

Nutritionele waarde

Na het inkuilen bleek het ruweiwitgehalte van de kuilen wat gedaald, maar gelijkaardige waarden werden bereikt met de drie kuiladditieven. Er was dus geen merkbare toegevoegde waarde van het gebruik van een kuiladditief op dit vlak. Het RE-gehalte van de winterteelt (var. Axel) ligt wel wat lager dan deze van de zomerteelten. Soja heeft nog steeds een hoger RE-gehalte, maar ingekuilde veldbonen vormen zeker een waardig alternatief.

Het inkuilen op het ruwvet-gehalte had weinig effect. Sowieso ligt het ruwvetgehalte bij veldbonen (1 à 2% - droog en ingekuuld) een stuk lager dan bij de getoaste sojabonen (ca. 20%).

Besluit

Het telen van veldbonen, zowel in zuivere teelt als in mengteelt, blijft een uitdaging. De opbrengsten kunnen sterk variëren naargelang de weersomstandigheden en het moment van inzaaien, maar ook vogel schade kan ernstige verliezen tot gevolg hebben zoals in de proef werd ervaren.

Uit deze eerste veldproef kan besloten worden dat alle kuilen in de proef (zowel deze van de zomer- als van de winterteelten) een goede kwaliteit hadden en een grote reductie kenden in de ANF-gehaltenes zoals vicine en convicine. Dit, in combinatie met de goede nutritionele waarde van de kuilen, laat vermoeden dat mengteelten met veldbonen wel degelijk mogelijk zouden zijn als alternatieve eiwitbron voor biologische leghennen.

In een volgende proef binnen het KUILLEG-project zullen de ingekuilde veldbonen worden ingemengd in het rantsoen voor de leghennen. Prestaties en verteerbaarheid van het voeder zullen hierbij zeker opgevolgd worden.

Voeding kuikens optimaal afstemmen op de veranderde genetica

tekst en beeld: Luc Maertens

Dit voorjaar hield Vanden Avenne druk bijgewoonde informatieve vergaderingen voor braadkippenhouders. Het uitgebreide programma kon bogen op goede sprekers en interessante onderwerpen die de aanwezigen ruim 2 uur konden boeien. Hierna een poging om de meest interessante zaken samen te vatten.

Selectiedoelstellingen

Sedert anderhalf jaar leidt Jens Lesuisse (28) als onderzoeks- en ontwikkelingsmanager het Aviagen onderzoeksbedrijf "Het Spelderholt", gelegen in Lelystad – Nederland. Daarnaast staat hij ook in om het Europees onderzoek van Aviagen te coördineren. Hierdoor is hij nauw betrokken bij de huidige en toekomstige fokdoelen van Aviagens' producten.

Waar vroeger de doelstelling bijna uitsluitend was om de groei en voederomzet te optimaliseren, zijn er de laatste jaren veel nieuwe selectiedoelstellingen bijgekomen. Duurzame doelstellingen waar een minimale input (voeder, water, antibiotica en strooisel) en maximale output (slachtrendement, gezondheid en welzijn) gecombineerd worden. Daarbij moet rekening gehouden worden met de veranderde trends van de consumenten die wereldwijd niet dezelfde zijn. Dit alles zorgt ervoor dat de selectiedoelstellingen nu veel ruimer en diverser zijn dan pakketweg 25 jaar geleden.

Om hierop in te spelen is het belangrijk om te weten dat er 4-5 jaar moet geanticipeerd worden. De selectie die start in de basislijnen en tot uiting komt bij de consument als braadkip, neemt minstens 4 jaar in beslag. De juiste trends en

Jens Lesuisse (Aviagen): "Door de inzet van nieuwe technieken kunnen we niet alleen de prestaties (VC, slachtrendement) nog sneller verbeteren maar eveneens meer aandacht schenken aan bijvoorbeeld welzijn (gait score)".

doelstellingen inschatten is dan ook zeer belangrijk voor een selectiebedrijf.

Genetische vooruitgang

Aviagen, volgens Jens Lesuisse, streeft sedert het begin van deze eeuw naar een evenwichtige vooruitgang. In termen van voederomzetting betekent dit een jaarlijkse afname met 2,5 punten terwijl het slachtrendement jaarlijks met 0,25% toeneemt. Bij de moederdieren is de trend een jaarlijkse toename van de uitkipping met 0,30% en een afname van de sterfte van kuikens met 0,1%.

Het kuiken van nu is duurzamer en gezonder geworden. Een betere hart-long functie heeft bijgedragen om de leefbaarheid te verbeteren. De selectie naar duurzaamheid heeft gezorgd voor een efficiënter watergebruik en voederomzetting zonder daarbij in te boeten op de reproductie van de moederdieren.

Jan Van Ginderachter (VDA): "Met ons 5-fazenvoederprogramma sturen we de groei en ontwikkeling van de kuikens op de gewenste groeicurve en minimaliseren we de oxidatieve stress".

Alleen al een genetische vooruitgang van 30g minder voeder/jaar heeft als consequentie dat een integratie met 1 miljoen braadkippen/week zo maar eventjes 7.000 ton water en 3.900 ton voeder bespaart wat het equivalent is van 900 ha voedergrondstoffen!

Nieuwe technieken

Versillende nieuwe technieken die toegepast worden in hun selectiebedrijven werden voorgesteld. Door de inzet ervan kan de selectie gerichter, beter en sneller doorgevoerd worden. Zo is het nu mogelijk van de **individuele voedermaar ook wateropname** te bepalen bij braadkippen die in groep gehuisvest worden. Door deze voeder (water) stations kan nog sneller genetische vooruitgang gekoppeld worden aan bijvoorbeeld meer welzijn, want minder wateropname resulteert in droger strooisel en het voorkomen van voetzoolproblemen.

Een andere techniek is het gebruik van **de CT-scan** zodat men op levende dieren de lichaamssamenstelling kan vaststellen en bijvoorbeeld het % fileet. Hierdoor verliest men geen waardevolle basisdieren omdat ze moeten geslacht worden voor de bepalingen.

Tenslotte wees Lesuise op een aantal welzijnsparameters die bepaald worden zoals de 'gait score' zodat de mobiliteit van de dieren in rekening gebracht wordt in het selectieprogramma. De inzet van specifieke **beeldverwerking** is hier een hulpmiddel.

Voeder aangepast aan de genetica

Na een overzicht van de meest voorkomende aandoeningen door Philippe Gelaude (GDZ) en het selectiegedeelte was het meer dan tijd voor het voedergedeelte. Expert in huis, Jan Van Ginderachter, nam met veel enthousiasme en kennis deze taak op zich.

Eerst en vooral benadrukte hij het belang van de voeding van moederdieren om een gezond en vitaal kuiken te bekomen. "Wij zijn dan ook sterk begaan met deze sector om deze doestelling te bereiken, aldus Jan, en vervolgens passen we ons voederschema steeds aan om het genetisch potentieel maximaal te benutten".

Het kuiken moet zich zeer snel aanpassen van een dooiervoeding naar een orale voeding. "Des te sneller het kuiken in contact komt met voeder dus te sneller verteringsenzymen aangemaakt worden. Vroege voeder- en wateropname zorgen namelijk voor een beter ontwikkeld verteringsstelsel en een betere verworven immuniteit. Enkel met aangepaste voederformules voor iedere levensfase, te beginnen met het 1-dagskuiken, kunnen we de gewenste doelstellingen halen.

Een 5-fasen voederplan

'The first meal makes the difference' poneerde Jan Van Ginderachter want de darmwand is een zeef en door een snelle voederopname worden de 'tight junctions' gesloten en ook de dooierrest beter geab-

Door de inzet van nieuwe technieken verbetert de VC nu jaarlijks met 2,5 punten maar ook welzijnsparameters zoals 'gait score' of natte mest kunnen nu beter opgenomen worden in het selectieprogramma.

sorbeerd. Wel moet er rekening gehouden worden dat de kuikens de eerste dagen een slechte zetmeelvertering hebben en anderzijds een hoge eiwitbehoefte.

"Daarom hebben we een specifieke **préstarter** ontwikkeld. De hoge kostprijs ervan is geen beletsel want de opname ervan is beperkt tot zo'n 150g/kuiken. Maar het zorgt ervoor dat de voederopname van het kuiken gestimuleerd wordt en een goede eetlust aangeleerd wordt".

Voeders om de gewenste groei-curve te bekomen

Met de **starter** wordt vooral gemikt om het spijsverteringsstelsel verder optimaal te ontwikkelen met speciale aandacht voor de spiermaag. Speciale vezels worden hiervoor ingezet die zorgen voor een langere verblijfstijd van de voedselbrij, meer enzymenproductie, een sterke toename van het beendergestel en de juiste holle groeicurve.

Het **groeivoeder 1** (dag 12 tot 21) moet de stress van de entingen en de toenemende coccidiodruk opvangen evenals de inzet van hele tarwe. Deze periode met verhoogde darmstress en ontstekingen en toch voldoende spiergroei vraagt om een voeder met aangepast aminozuurpatroon.

Groeivoeder 2 (dag 21-35) moet inspelen op het gevaar van dysbacteriose en hoge coccidiodruk en daarbij rekening houden met hoge inmenging van tarwe. Ook komen de eerste tekenen van oxidatieve stress meestal reeds tot uiting.

Het **finish voeder** optimaliseert maximale spieraanzet en mikt op zeer hoge

eindgroei (> 100g/dag). Groei en VC worden wel mede bepaald door het aandeel tarwe. Ook wordt er aandacht besteed om geen restfracties in de krop te hebben na nuchter zetten dit door aangepaste vezels en korrelkrijt.

Oxidatieve stress

Oxidatieve stress laat zich zien meestal rond de 21-26 dagen door een dip in voederopname en bijgevolg een groei-vertraging of -stilstand. Vele oorzaken werden door Jan VanGinderachter opgesomd. Entreacties, coccidiose, een slecht voedingspatroon maar ook de drinkwaterkwaliteit of luchtkwaliteit (ventilatie), warmte of hittestress of overbezetting kunnen allemaal uitlokkende factoren zijn.

Door de vrije radicalen die vrijkomen bij oxidatieve stress grijpen er vele (ongewenste) reacties plaats op celniveau. Via het voeder zorgen we voor een hogere toevoer van anti-oxidanten en vitamines maar optimaliseren van de stalomgeving (temperatuur, water, bezetting, minimaliseren coccidiodruk) is eveneens noodzakelijk. De kuikens in beweging houden tijdens hittestress zorgt ervoor dat de warmte kan ontsnappen onder de kuikens en ze minder onderhevig zijn aan oxidatieve stress.

Besluit

Veel interessante informatie op deze lang uitgesponnen avonden, waarvan we slechts een deelfractie hier presenteren. Zo hield Philippe Gelaude (DGZ) een uitvoerig overzicht van de meest voorkomende aandoeningen bij braadkippen. Maar in onze rubriek 'Diergeneeskunde' komt dit onderwerp regelmatig aan bod.

Nieuw: voortaan geldige digitale contracten sluiten!

tekst: Solange Tastenoye

Dagelijks worden er tal van contracten gemaakt; we denken bijvoorbeeld aan handshuurcontracten, huurcontracten, overeenkomsten tussen leveranciers, koopcontracten in verband met de aankoop van een onroerend goed, facturen, overeenkomsten met klanten, enz... Deze contracten worden de laatste tijd meer en meer per email tot stand gebracht! Maar de vraag die hierbij rees was te weten of deze contracten wel degelijk juridisch in orde zijn? Een nieuwe wetgeving geeft duidelijkheid!

Een aangetekende brief via email: de Wet van 21 juli 2016

Midden 2016 kwam er een wet die bepaalt dat elektronische documenten dezelfde waarde krijgen als de gewone papieren documenten. Sindsdien worden een aantal 'elektronische vertrouwensdiensten' juridisch erkend. Een "vertrouwensdienst" is een elektronische dienst die gewoonlijk tegen betaling wordt verricht; bv het aanmaken, verifiëren en valideren van elektronische handtekeningen, diensten voor elektronisch aangetekende bezorging, ...

Concreet houdt deze regel in dat indien het gaat om compleet **elektronische aangetekende verzending**, dan gebeurt

de dienst volledig via het internet. In dit geval gebeurt dus zowel het versturen als het ontvangen via email en heeft dit alles een volledig juridische waarde.

Daarnaast bestaat ook de "hybride elektronische aangetekende zending". Hier wordt de aangetekende brief wel verstuurd via het internet, maar de ontvanger ontvangt een papieren versie.

Voortaan alle contracten geldig verzenden via email?

Deze manier van werken is echter nog vrij ingewikkeld. Daar komt nog bij dat in onze gedigitaliseerde wereld, meer en meer gebruik gemaakt wordt van emailberichten om ook contracten door te sturen en tot stand te brengen. Alleen is het belangrijk dat het contract dat men tot stand brengt via email, wel degelijk alle juridische waarde heeft; iets waar men vaak aan twijfelt, zo ook de rechters!

Zo stelde een rechter dat een verkoopovereenkomst in verband met de verkoop van een woning dat via email tot stand kwam, niet rechtsgeldig was! Deze rechter verwees namelijk naar de vereisten om een geldig contract tot stand te brengen (bv het geven van een geldige toestemming door alle partijen) en vooral naar het feit dat er tussen de betrokken partijen een overeenstemming moet zijn in verband met de zaak die verkocht wordt en de prijs die er moet voor betaald worden.

Deze uitspraak genoot felle kritiek en men is er zich van bewust dat heden ten dage email berichten en bijvoorbeeld ook sms berichten, moeten kunnen dienen als bewijs. Om dit heikel punt weg te werken is onze wetgever in actie gekomen en

werd een nieuwe rechtsregel tot stand gebracht, nl; de "Wet tot harmonisatie van de begrippen elektronische handtekening en duurzame gegevensdrager en tot opheffing van de belemmeringen voor het sluiten van overeenkomsten langs elektronische weg."

Deze nieuwe wet kwam er vooral om alle hindernissen weg te werken die het afsluiten van een contract via email in de weg stonden! De hierboven aangehaalde wet van 21 juli 2016 stelde de elektronische handtekening, gelijk met een gewone handgeschreven handtekening. Maar het bleek al snel dat de regelgeving rond deze elektronische handtekening nogal ingewikkeld was.

De praktijk leert ons dat meer en meer contracten en overeenkomsten gewoon via email verzonden en goedgekeurd worden. Indien de tegenpartij zou ontkennen dat er een overeenkomst tot stand kwam, dan kan dit emailbericht (dat de overeenkomst bevat), voorgelegd worden aan deze tegenpartij. Hetzelfde geldt voor sms berichten; ook deze kunnen afgeprint worden en als bewijs van een overeenkomst dienen. Dit alles werd meestal wel aangenomen door de rechters, maar het was nog niet wettelijk geregeld! Hierin is nu verandering gekomen door de nieuwe wet.

Kortom bepaalt deze nieuwe regel dat indien u een contract naar iemand doorstuurt via email, deze laatste het contract ondertekent, inscant en opnieuw naar u door stuurt via email, dan is deze handtekening zo geldig als een gewone geschreven handtekening!

Opgepast!

De nieuwe regel kan eveneens toegepast

worden bij de verkoop van onroerende goederen!

Opgepast!

Gaat het echter om arbeidsovereenkomsten opgemaakt door een werkgever, dan liggen de zaken nog steeds anders! Op deze arbeidsovereenkomsten is de nieuwe wet niet van toepassing! Voor het opstellen van digitale arbeidsovereenkomsten, moet nog steeds een e-ID of een gekwalificeerde e-handtekening gebruikt worden!

Solange Tastenoye.
www.solangetastenoye.be

Juridisch adviesbureau Solange Tastenoye

GRATIS juridisch advies

voor onze abonnees.

Op het telefoonnummer: **013/46.16.24**

Elke werkdag van 8u30 tot 17u.

Lavetan^{II}

**Uw LABO VOOR
SNELLE EN ZORGELOZE
analyses!**

www.lavetan.be

Veedijk 56 - 2300 Turnhout
info@lavetan.be

**»VARIA MET NEST
IN HET MIDDEN«**

**PRODUCENT VAN PLUIMVEEMATERIAAL
SINDS 1961!**

Eierverzameling vanuit het nest in het midden!
Eieren van het systeem worden automatisch verzameld.

Goede overzicht in alle etages!

Nesten aan de buitenkant in de gangen!

Voer, water, eierband op elke etage!

**Door de smalle mestbanden is het goede lopen
van de banden gegarandeerd!**

**Diepte van de installatie tot in het midden is
één armlengte!**

Begaanbare aanvliegroosters!

Dierenvriendelijke nesten!

Op vraag: ook met mestbandbeluchting!

Ten Elsen

GmbH & Co. KG

D-47665 Sonsbeck/Germany

Dassendaler Weg 13

Telefon +49 (0) 2838 912-0

Fax: +49 (0) 2838 2791

www.specht-tenelsen.de

info@specht-tenelsen.de

Hans Theo Ten Elsen GSM: +49.173-8 79 65 82

APOLLO

Slim schakelen voor gezonde kuikens

U streeft voortdurend naar de beste resultaten voor uw vleeskuikens en uw bedrijf. Gezonde en efficiënte groei is de basis voor een goed rendement en een goede afzet.

Het vleeskuikenconcept Apollo is speciaal ontwikkeld voor een gezonde maag- en darmflora, lage uitval, sterk beenwerk en gezonde voetzolen. Met een energieke start én slimme schakelmomenten, die volledig afgestemd zijn op de nutritionele behoeften en gezondheidsissues die spelen in de vleeskuikenhouderij, leveren uw kuikens uiteindelijk topprestaties.

Apollo, slim schakelen voor gezonde kuikens!

www.forfarmers.be

In memoriam Christophe Lambrecht

Begin vorige maand vernamen we tot onze ontsteltenis het plotselinge en veel te vroege heengaan van radiopresentator Christophe Lambrecht (48). Dit bijzonder tragisch nieuws melden we omdat **Christophe de zoon is van Felix Lambrecht**, jarenlang medewerker van Pluimvee en één van de boegbeelden van de Pluimveedagen te Geel.

Christophe Lambrecht was een zeer geliefde presentator van Studio Brussel. Zijn plotseling overlijden, ten gevolge van een hartfalen, lokte massale steunbetuigingen uit bij collega's en luisteraars. Op radio en TV werd hij unaniem geprezen zowel om zijn persoonlijke als professionele kwaliteiten.

Ook Pluimvee wenst zijn steun en medeleven te betuigen aan familie en naasten van Christophe en in het bijzonder aan Felix en zijn echtgenote Nicole (LM).

Iris Van Dosselaer is het nieuwe hoofd van het Proefbedrijf te Geel

Met de nieuwe arbeidsorganisatie koos het Proefbedrijf Pluimvee-houderij te Geel vorig jaar doelbewust voor een opsplitsing van het management in een Operationeel manager en een **Inhoudelijk manager**. Samen leiden ze de opdrachten van het praktijkbedrijf in goede banen en leggen ze verantwoording af aan het Dagelijks bestuur. Voortaan zullen deze functies ingevuld worden door Sofie Cardinaels en **Iris Van Dosselaer**.

De nieuwe inhoudelijk manager is verantwoordelijk voor de inhoud van de werking. Zij is het aanspreekpunt voor de (pluimvee)sector en vertaalt de behoeftes van de sector naar onderzoekvragen en voorlichting. Daarnaast is ze ook verantwoordelijk voor het zoeken naar de nodige financiële middelen om de werking in de toekomst te blijven garanderen (Persbericht PP).

Sofie Cardinaels

Iris Van Dosselaer

www.bigdutchman.de

ALLES IN ÉÉN HAND

Voor de moderne vleeskuikenhouderij.

Wij bieden u een productassortiment, dat geen wensen open laat: voer, water, klimaat, luchtreiniging en nog veel meer. Overtuigt u zich zelf – we doen u graag een voorstel.

- | voerverzorging van silo tot voerpan
- | innovatieve warmtewisselaar
- | watervverzorging van watervat tot drinknippel
- | veelzijdige verwarmings- en koelsystemen
- | klimaattechniek van luchtventiel tot klimaatcomputer
- | begeleiding van de planning tot de inbedrijfname
- | electra van meter- en schakelkast tot sensor en ventilator
- | competente service uit één hand en in de buurt
- | innovatieve luchtreinigingssystemen

FAGROTEC b.v.b.a., Tel. +32 (0) 51 69 79 19, info@fagrotec.be, www.fagrotec.be

Fagrotec
Stalinrichtingen - Equipement d'étables

Big Dutchman

2018...de rollen werden omgedraaid...

tekst en beeld: Hanne Geenen, Departement Landbouw en Visserij

Edereen weet nog wel dat 2017 de geschiedenisboeken is ingegaan als een bewogen jaar voor de leghennensector met een vogelgriepedemie, een langdurige ophokplicht en niet in het minst de beruchte Fipronilcrisis. Voor de vleeskippensector daarentegen was 2017 een rustige periode. 2018 belooft dan weer een jaar te worden van normalisatie waarbij de markten konden stabiliseren. In eerste instantie leek enkel een NCD-uitbraak roet in het eten te gooien maar gelukkig had deze uitbraak slecht een beperkt effect op de marktwerking. Voor de leghennensector bleek 2018 dan ook min of meer een rustiger jaar te zijn. De vleeskippensector daarentegen zal zich 2018 herinneren als het jaar waarin de marktprijzen kelderden en vrijhandelsverdragen onder de aandacht kwamen...

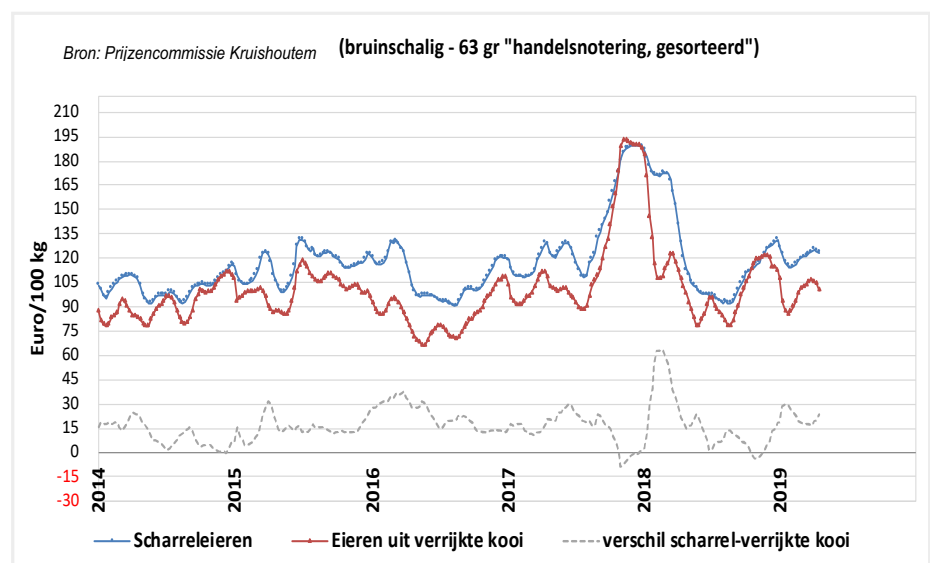
1 Leghennensector

1.1 Marktprijzen

Ten gevolge van de Fipronilcrisis die uitbrak in de zomer van 2017 stegen de eierprijzen naar ongeziene hoogten. Die stijging was het gevolg van blokkeringen van bedrijven, het vernietigen van gecontamineerde eieren en het ruimen van besmette tomen waardoor het aanbod tijdelijk daalde en er onrust op de eiermarkt werd veroorzaakt. De eierprijzen

piekten tot de aanvang van 2018 en begonnen daarna aan een herstelperiode die echter niet van een leien dakje liep. De noteringen voor de eieren uit verrijkte kooien daalden volgens een ander patroon dan de scharreleieren. Dit zorgde ervoor dat de eieren uit verrijkte kooien

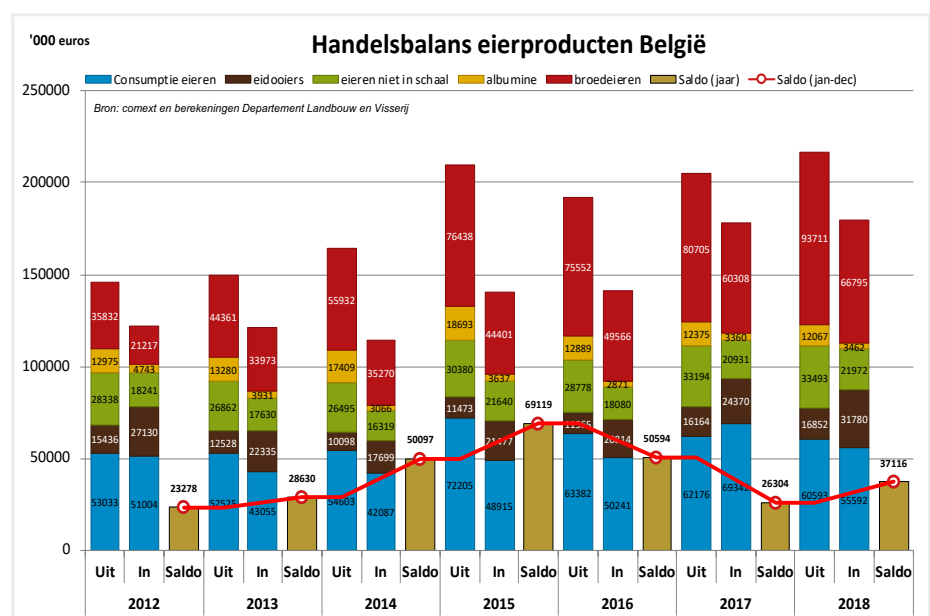
in de tweede helft van 2018 op dezelfde hoogte, en zelfs hoger, genoteerd werden dan de scharreleieren. Deze trend leidde tot onvrede bij de leghennenhouders. Eind 2018 normaliseerde het verschil terug tussen beide noteringen.

1.2 Handel

In 2018 steeg zowel de invoer (+0,72%) als de uitvoer (+5,91%) van eieren en ei-producten. Doordat de uitvoer meer

steeg dan de invoer, werd de globale handelsbalans voor ons land weer een stukje positiever, na de scherpe daling van 2017 ten gevolge van de Fipronilcrisis.

Voor het aandeel consumptie-eieren en eiproducten zijn onze belangrijkste handelspartners voornamelijk binnen de EU gelegen. De invoer is vooral afkomstig uit Nederland (54%), Duitsland (22%) en Frankrijk (20%). De uitvoer is bestemd voor Nederland (53%), Duitsland (20%), Frankrijk (7%), UK (6%) en Japan (3%). Opmerkelijk in dit rijtje is de uitvoer naar Japan omdat het gaat over de uitvoer van albumine, een hoogwaardig ei-product. Sinds 1 februari 2019 is het vrijhandelsakkoord tussen Japan en de EU in werking getreden, wat goed nieuws is voor de export van albumine aangezien dit nu heffingsvrij kan gebeuren richting Japan. Er wordt echter minder goed nieuws verwacht voor UK als bestemming aangezien de Brexit voor chaos en onzekerheden dreigt te zorgen.

Voor het segment broedeieren gebeurt de invoer hoofdzakelijk uit onze buurlanden Nederland (89%) en Frankrijk (8%). Op het vlak van uitvoer is ons land, naast de handel met Nederland (36%), echter ook vooral actief op de wereldmarkt met als voornaamste exportbestemmingen Irak (30%), Libië (14%) en Kameroen (4%).

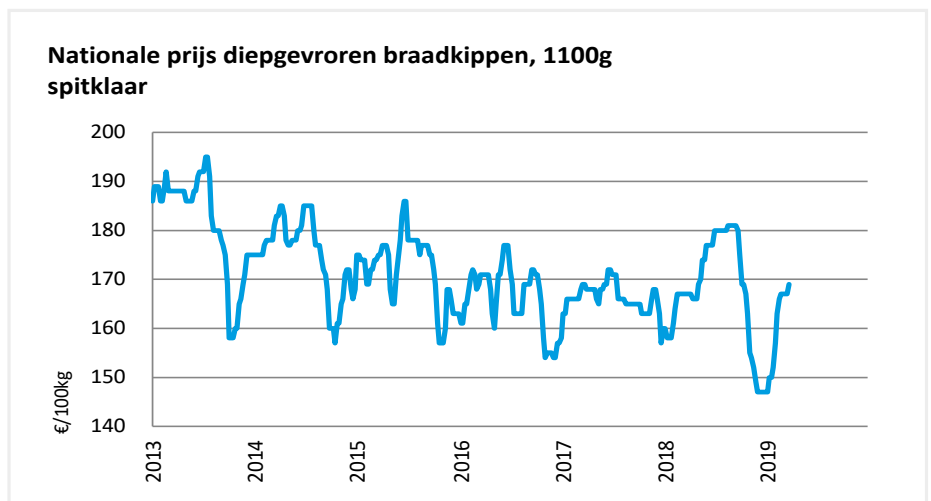
2 Vleeskippensector

De vleeskippensector had in de periode 2016-2017 kunnen profiteren van gunstige marktsituaties ondanks vogelgriep-epidemies en handelsembargo's vanuit Zuid-Afrika. 2018 begon veelbelovend op hetzelfde elan maar in het najaar kwam dan de harde terugslag en kelderden de prijzen.

2.1 Marktprijzen

De prijsevolutie in 2018 was opmerkelijk. Gedreven door een goede vraag, zowel wat betreft de binnenlandse consumptie als de vraag vanuit onze buurlanden, vertoonde de marktprijs, ondanks een groeiend aanbod, een stijging in de loop van het jaar. Maar in het najaar van 2018 daalde de prijs op enkele weken tijd naar een ongezien dieptepunt.

De prijsdaling had verschillende oorzaken met onder andere een dalende vraag

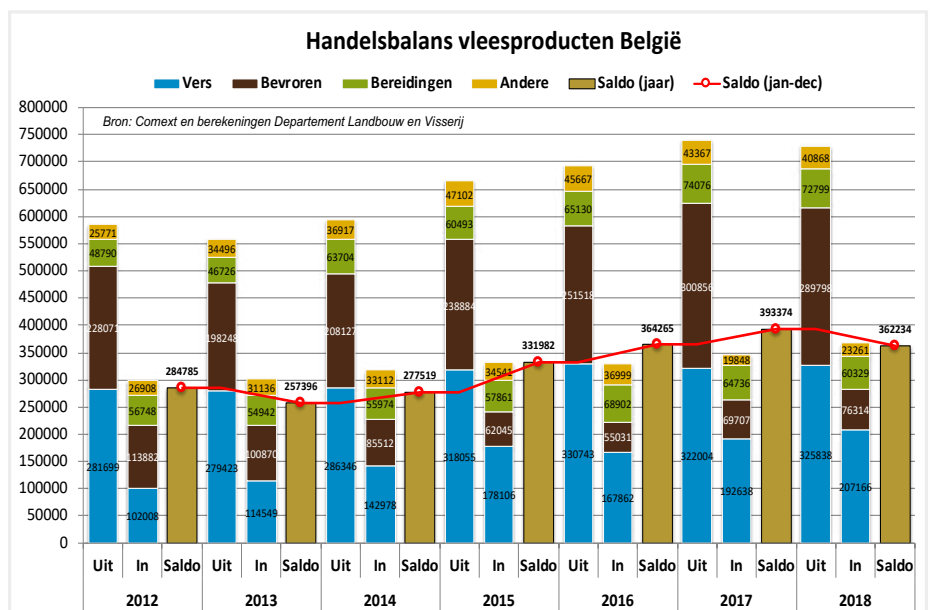

op het einde van het jaar vanuit onze buurlanden, een hervatting van de invoer vanuit Brazilië, de voortschrijdende invoer van verse borstfilet uit Oekraïne, de stijgende invoer vanuit Polen... Dit gecombineerd met een stijging in het aantal opgezette eindagskuikens (+ 1,97%) ten opzichte van 2017, en bijgevolg en stijgende productie, zorgde ervoor dat de prijzen naar beneden duikelden. Als reactie op deze prijsdaling werden in de aanloop naar de Kerstperiode nieuwe opzetten uitgesteld en kozen een aantal bedrijven voor een langere leegstand waardoor 2019 alvast beter is begonnen.

2.2 Handel

De invoer van levende kippen, bestemd voor de slacht (braadkippen én soepkip-

pen) bleef op hetzelfde niveau als 2017 terwijl de uitvoer steeg met 16,24%. Dit is grotendeels te verklaren door een stijging op het einde van het jaar ten gevolge van de tijdelijke sluiting van een pluimvee-slachterij in Antwerpen. Gelijktijdig met de gestegen uitvoer van levende kippen in die periode, is ook een stijging van de invoer van vleesproducten zichtbaar wat aangeeft dat de kippen in die periode in het buitenland werden geslacht en het vlees terug werd ingevoerd. De totale invoer in 2018 van vleesproducten steeg globaal gezien met 5,81%. Zowel het aandeel vers vlees (+7,54%) als het aandeel bevroren vlees (+9,48%) steeg hierbij. Aan de uitvoerzijde is een daling te zien van 1,49% waarbij het aandeel vers vlees (+1,19%) steeg terwijl het aandeel bevroren vlees (-3,67%) daalde.

Deze gedaalde uitvoer, gecombineerd met een gestegen invoer, zorgde ervoor dat de handelsbalans voor vleesproducten in 2018 voor het eerst sinds 2013 achteruit ging.

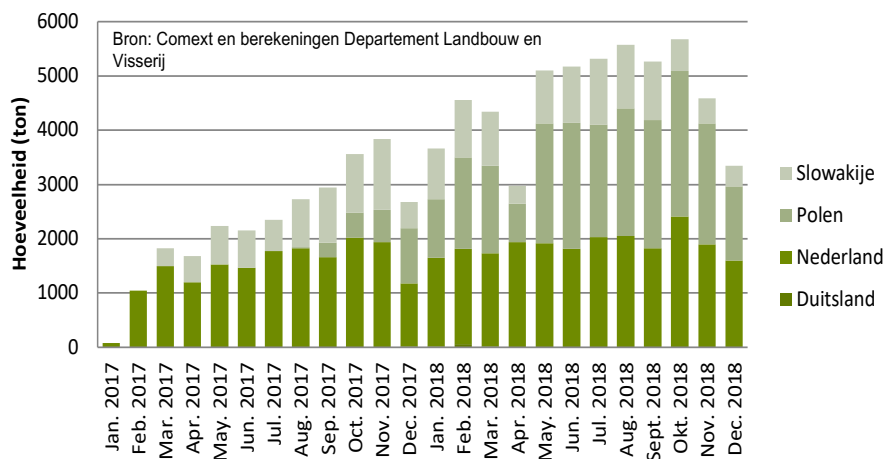
Voor de handel in vers vlees zijn onze belangrijkste handelspartners gelegen in de EU. Voor de invoer zijn dit voornamelijk Nederland (56%), Frankrijk (19%), Polen (12%) en UK (6%). Onze uitvoer vertrekt dan weer richting Frankrijk (45%), Nederland (22%), UK (15%) en Duitsland (14%).

Het ingevoerde bevroren vlees is afkomstig van Nederland (44%), Polen (25%), UK (9%), Frankrijk (7%) en Duitsland (5%). Opmerkelijk hierbij het verschil tussen Polen en Brazilië. In 2014 was Brazilië nog onze 2de belangrijkste invoerder (8%) om vervolgens terug te vallen op 0% in de periode 2016-2017 en in 2018 terug te stijgen naar 3%. Polen daarentegen is over dezelfde periode in aandeel gestegen van 4% naar 25%. Wat betreft de uitvoer van bevroren vlees is er enerzijds de uitvoer naar onze buurlanden Nederland (28%) en Frankrijk (6%) maar wordt bevroren vlees vooral geëxporteerd naar landen zoals Ghana (21%), Congo (7%) en de Filipijnen (7%).

Net zoals voor de eiersector, zal het ook voor de vleessector af te wachten zijn hoe de verhoudingen in de handel met UK zullen evolueren na de Brexit. Het is op dit moment echter nog heel onduidelijk welke richting dit zal uitgaan.

Grote ontbrekende in de bovenstaande lijstjes van handelspartners lijkt Oekraïne te zijn, een land dat zowel voor zijn uitvoer van pluimveevlees als zijn uitvoer van consumptie-eieren de gemoederen bedaarde binnen de Europese pluimveesector in 2018. Voor de uitvoer van

Maandelijkse uitvoer door Oekraïne naar EU van GN-code 02071370

pluimveevlees kwam Oekraïne in 2018 in het beeld omwille van de vindingrijkheid die het toonde in het omzeilen van het associatieakkoord. In dit handelsverdrag is voorzien dat Oekraïne een bepaalde hoeveelheid vers of gekoeld pluimveevlees aan een 0% douaneheffing mag invoeren. Dit quotum wordt echter omzeild door de invoer van vers pluimveevlees in een nieuwe versnijdingsvorm die valt onder de restcategorie (GN-code 0207 13 70). Deze versnijdingsvorm kan in onbeperkte hoeveelheden aan 0% douaneheffing worden ingevoerd.

De uitvoer van Oekraïne van deze categorie pluimveevlees bedroeg in 2018 gemiddeld ongeveer 4500 ton per maand en ging uitsluitend richting Nederland, Polen en Slowakije. In deze landen wordt het product versneden tot verse borstfilet en vervolgens verder verhandeld binnen de EU. Aangezien Nederland en Polen belangrijke handelspartners zijn voor ons land, is er ook een invloed van deze handel op onze pluimveesector. Momenteel worden de onderhandelingen tussen de

Europese Commissie en Oekraïne voor een herziening van het associatieakkoord gefinaliseerd maar het staat alleszins vast dat Oekraïne een fikse verhoging van het quotum zal toebedeeld krijgen.

3 Besluit

2017 was een relatief rustig jaar voor de vleeskippensector terwijl de leghennensector te maken kreeg met enkele crisissen die de markten verstoorden. In 2018 werden de rollen echter omgedraaid. De leghennensector kende een langzaam herstel van de markten en de handel. De vleeskippensector daarentegen eindigde het jaar met een ongekend dieptepunt van de marktprijs doordat het aanbod de vraag overschreed. Daarnaast kwam het associatieakkoord met Oekraïne sterk in beeld en werd er op vraag van de pluimveesector en verschillende lidstaten, waaronder België, werk gemaakt van het sluiten van het befaamde achterpoortje in dit handelsverdrag. In 2019 zal het vooral afwachten zijn hoe de Brexit zal verlopen...

TE KOOP EN TE KOOP GEVRAAGD:
Pluimveebedrijven en NERD's

0475.555834

info@agrovastgoed.be
www.agrovastgoed.be

Adverteren in de vernieuwde website van Pluimvee
of in de wekelijkse nieuwsbrief?

Mail naar advertenties@pluimvee.be

of neem contact op met Luc Maertens 0498 04 06 91

'Vegagressie' rukt op

Activisten met terroristische trekjes vielen recent, met 150 man uit 26 verschillende landen, een varkensstal binnen. Ze forceerden een deur en de varkensboer kon enkel maar toekijken hoe zijn stal bezet werd. Ze eisten dat de pers binnen zou mogen filmen en dat ze gewonde en zieke dieren mee mochten nemen.

Politie onderhandelde 10 uur met de activisten. Klopt ... u leest het goed. Ze onderhandelden met inbrekers. Die ook nog de dieren in gevaar brachten. Is onze welvaartsmaatschappij dan helemaal gek geworden? Enkele wel ja. Maar 95% van de wereldbevolking consumeert nog steeds dierlijke producten.

Een paar weken terug was ik onze boerderijdag voor 6 en 7 jarigen aan het voorbereiden, toen ik te horen kreeg dat het onbegonnen werk en zinloos was om de maatschappij nog te willen veranderen. Het heeft geen zin meer zei hij. De maatschappij is te veel van de boer vervreemd om dit nog recht te trekken. Ik moest even slikken. Al maanden was ik bezig met de voorbereidingen. Samen met andere boeren in ons dorp werkten we een mooie dag uit. De bedoeling was om de kinderen op een speelse manier de boerderij te leren kennen. Wat is het verschil tussen een vleeskip en een legkip? Hoe melk je een koe? Wat eet een varken? We lieten de kinderen met een eiergrijper eitjes zoeken en mestkeutels sorteren bij het juiste dier. Bij aankomst kregen de kinderen een gezond lokaal tussendoortje. Kleine kerstomaatjes, appel en aardbei werden versneden en uitgedeeld. 's Middags werden er pannenkoeken gebakken door de vrouwen van de KVLV met verse melk, eieren en drinkyoghurt gesponsord door de collega melkveehouder. Schapen, kuikens, paardjes, koeien, kippen en varkens werden geknuffeld. Het werd een geweldige dag.

Bij aankomst werden de neusjes dichtgeknepen want 'het stinkt hier', maar toen ze naar huis reden met de tractor en huifkar zag ik alleen maar lachende gezichtjes en wuivende handjes. Ik bleef met het gevoel achter dat we wel degelijk nog iets kunnen betekenen om ons draagvlak in de maatschappij te vergroten. Maar we zullen het wel samen moeten doen. Met collega boeren en tuinders. Samen met scholen en door in gesprek te gaan met de juf. Ze sprak me een week later aan dat de kinderen er nog steeds vol van waren. Ook de reacties op onze Facebook pagina waren verrassend positief.

Laat je vooral niet intimideren of afschrikken door activisten en mensen met een negatieve ingesteldheid. Wees trots op de manier waarop wij mensen van veilig en gezond voedsel voorzien. En laat dat ook zien.

Liefs

Mariëlle Smits Schalk
Legkippenhoudster

Geoptimaliseerde hygiëne brengt meer rendement

Joost Hesens,
adviseur pluimvee
bij MS Schippers

“De HyCare-methode levert ruim 10 cent extra rendement per opgezet kuiken op. Maar het investeren in hygiëne en strikt werken volgens protocollen moet wel bij het type ondernemer passen. Hij moet veranderingsgezind zijn.”

aldus Joost Hesens.

Elke koppel vleeskuikens is anders, ook bij pluimveehouders die de HyCare-methode toepassen. “Bij onze totaalaanpak is de beginsituatie wat betreft stalhygiëne en hygiënescore elke ronde weer maximaal. Het geeft HyCare pluimveehouders, ongeacht de kwaliteit van de eendagskuikens, telkens een voorsprong. Het biedt extra zekerheid voor een optimale start”, vertelt Joost Hesens, adviseur pluimvee bij MS Schippers.

“De uitdaging is om de infectiedruk zo laag mogelijk en de weerstand van de dieren zo hoog mogelijk te houden. De juiste balans leidt tot een optimale diergezondheid en de best haalbare resultaten.”

HyCare is een totaalaanpak voor een optimale hygiëne. Alle onderdelen zijn praktisch toepasbaar op ieder pluimveebedrijf. Samen met de juiste begeleiding en coaching vormt het de HyCare-methode. “Het moet allemaal kloppen en je moet gedisciplineerd werken. Alleen dan behaal je extra rendement”, benadrukt de pluimvee adviseur. “Om aan HyCare te beginnen moet je er als ondernemer 100 procent achter staan en bereid zijn consequent volgens bepaalde protocollen te werken. Gaandeweg leren we steeds meer en finetunen we processen op de praktijkbedrijven om resultaten te blijven verbeteren.”

Veelbelovende resultaten

De eerste resultaten van de toepassing van HyCare op vleespluimveebedrijven zijn veelbelovend. Pluimveehouders zijn erg enthousiast en hopen dat veel meer vleeskuikenhouders de investering willen doen om de hygiëne op een hoger niveau te krijgen. “We zijn allemaal producenten van voedsel en zijn allemaal gebaat bij het houden van gezonde dieren onder zo hygiënisch mogelijke omstandigheden. HyCare verbetert het imago van je bedrijf en dat van de sector, maar het belangrijkste is dat het zich uitbetaalt in euro's, meer werkplezier en voorspelbaar betere resultaten, aldus een Duitse pluimveehouder die de HyCare-methode toepast op zijn bedrijf.”

Voor en na vergelijking, links: beginsituatie poreuze betonnen vloer met haarscheurtjes. Rechts: volledig gecoate vloer.

HyCare minded

In 2017 investeerde de pluimveehouder in het HyCare maken van zijn twee stallen. De vloeren en wanden werden tot een meter hoogte gecoat.

Per stal is een bord met drie doseerpompen voor watertoevoegingen bij de voer- en waterleiding gemaakt. Verder werd in het voerhok van elke stal een hygiënesluis gemaakt voor het omkleden, handen wassen en schoeisel ontsmetten. Per stal gebruikt de pluimveehouder een andere kleur laarzen, overalls en bedrijfsmaterialen als bezem, emmer en schep. Ook wordt ongedierte in en rond de stallen sindsdien volgens een strak plan professioneel bestreden. "Na de eerste ronde, ervaring opdoen met de nieuwe werkwijze, was hij al helemaal HyCare minded. Hij zag dat de technische resultaten al aanzienlijk verbeterden. Ook zijn medewerkers merkten dat de hygiëneaanpak duidelijk winst opleverde. Het schoonmaken en ontsmetten na die testronde ging veel makkelijker, sneller en het resultaat was ook zichtbaar beter", zegt Hesen. "Het oogt zuiver, de fysieke belasting is minder en er is zeker 1 tot 1,5 uur tijdswinst te boeken. Het toegenomen werkplezier motiveerde hen enorm."

Zeven ronden gedraaid

In 2018 zijn zeven ronden vleeskuikens met de HyCare aanpak begeleid. Hiervan zijn de resultaten op een rijtje gezet.

	Traditioneel	HyCare
Voerconversie	1,60	1,50
Uitvalspercentage	3,1	2,3
Daggroei in gram	65	71
Percentage afkeur slachterij	1,7	0,9

Vergelijking resultaten van zeven ronden vleeskuikens in traditionele stallen (2016-2017) en met HyCare -methode (2018) bij pluimveehouder in Nedersachsen.

"Als eerste vertelde hij dat hij blij was met de begeleiding en coaching in HyCare management vanuit MS Schippers. Zonder die ondersteuning zou het volgens hem niet zo succesvol zijn geworden. In drukke tijden op het land was het bijvoorbeeld lastig om alles netjes volgens de protocollen te doen. Niet secuur reinigen en ontsmetten zorgde voor een minder soepele opstart. Door tijdens de ronde extra aandacht en begeleiding te geven is toch een prima resultaat behaald."

Het verschil in efficiëntie tussen de laatste zeven ronden traditioneel gehouden vleeskuikens en het jaar met HyCare kuikens was indrukwekkend.

De gemiddelde voederconversie daalde met 10 punten van 1,60 naar 1,50 terwijl de gemiddelde groei steeg van 65 naar 71 gram per dag. Hierdoor weegt een HyCare vleeskuiken gemiddeld 195 gram meer als het naar de slachterij gaat.

Hesen: „Dat is allemaal winst van een beter hygiëne management op het bedrijf. Want volgens deskundigen is in anderhalf jaar amper een effect van de genetische vooruitgang in groei en voerconversie te zien."

Gezondere dieren

De invloed van een goed hygiëne management leidde eveneens tot een aanzienlijk betere diergezondheid.

De uitval nam af van gemiddeld 3,1 procent naar 2,3 procent.

"Dus er worden ook nog eens meer dieren per koppel geleverd." En als klap op de vuurpijl daalde het percentage afkeur in de slachterij van 1,7 procent naar 0,9 procent. De economische voordelen komen

flink in het voordeel van HyCare uit.

"Het keiharde voordeel van de verbeterde technische resultaten bedraagt 16,8 cent per opgezet kuiken."

Daar staan echter ook wat extra kosten tegenover: 3,6 cent per kuiken per ronde voor het optimaliseren van het drinkwater en het reinigings- en ontsmettingsproces. De afschrijvingskosten voor de coating bedragen 1,7 cent per HyCare vleeskuiken per ronde. Ongediertebestrijding komt uit op zo'n 0,4 cent per kuiken per ronde en overige kosten om de biosecurity op het bedrijf optimaal te krijgen, zijn 0,25 cent. De extra investering per HyCare kuiken per ronde bedraagt dus 5,95 cent. "Een return on investment van 3 is echter een bijzonder goed resultaat", stelt Hesen. "De arbeidswinst, het mindere watergebruik en het lagere percentage afkeur zijn nog niet eens in deze berekeningen meegenomen. Bovendien zijn het toegenomen werkplezier en het betere bedrijfsimago niet in euro's uit te drukken."

Groeien in HyCare

Wat Hesen ook is opgevallen, is dat het gunstige effect van de HyCare aanpak zich blijft ontwikkelen.

Tussen de eerste en zevende ronde zijn de technische resultaten met kleine stapjes verbeterd. De voerconversie verbeterde met 3 punten, de kuikens zijn gemiddeld 60 gram zwaarder geleverd en de uitval daalde met 0,3 procent. „Dat komt doordat de pluimveehouder en zijn medewerkers het hygiëne management steeds beter in de vingers krijgen en ze elkaar stimuleren."

Om een gemiddelde groei van 80 gram per dag te halen en vaker 'antibioticavrije' ronden te leveren is volgens Hesen de uitrol van de HyCare-methode in de vleespluimveeketen noodzakelijk. „Ook houders van vleeskuikenouderdieren en grootouderdieren plukken de vruchten van de gezondheidsimpuls. Bovendien is voedsel produceren serious business waarbij hygiëne management hoog in het vaandel staat. Het hygiënebesef moet verder doordringen bij pluimveehouders in elke schakel van de vleesketen. Dan kun je samen stappen zetten."

De HyCare methode in een notendop

De HyCare-methode van MS Schippers is een totaalaanpak en berust op de volgende stappen.

- 1. Drinkwater:** Constant schone leidingen en een kiemvrije omgeving met Di-O-Clean en het optimaliseren van de darmgezondheid met MS Goldfeed.
- 2. Reiniging en ontsmetting:** Elke nieuwe ronde opstarten met een zo laag mogelijke kiemdruk. Vlot werken met de MS Greenline, grondig schoonmaken met MS Topfoam en optimaal ontsmetten met MS Megades Novo.
- 3. Ongedierte bestrijden:** Geen vliegen, muizen, ratten en ander ongedierte in de verblijven met dieren. Agro Pest Control voert dat gestructureerd en professioneel uit.
- 4. Porievrije oppervlakken:** Geen risico op ophoping van kiemen en vocht in de vloeren of wanden waar dieren contact mee hebben. Betonnen vloeren en wanden laten coaten door gespecialiseerd bedrijf.
- 5. Ei-Hygiëne:** Broedeieren van moederdieren zo snel mogelijk na het leggen ontsmetten. Op een innovatieve manier zorgen voor een optimale ei-hygiëne richting de broederij.
- 6. HyCare management:** Optimaal toepassen van hygiëne management op pluimveebedrijven om maximaal te profiteren van HyCare. Professioneel begeleiden van de pluimveehouder en medewerkers bij het volledig eigen maken van de HyCare aanpak op hun bedrijf.

Advies nodig?

Neem voor meer informatie contact op met uw adviseur of bel naar 014-672356

BEVRIJD VAN DE RODE VOGELMIJT?

Exzodus 2.0

Rode vogelmijt heeft een nadelige invloed op mens en dier. Kristof Van Hoye en Peter De Herdt informeren u graag en staan u, samen met uw bedrijfsdierenarts, graag bij in de integrale aanpak van de rode vogelmijten op uw bedrijf.

Kristof Van Hoye
+32 492 23 30 23
van.hoye.kristof@merck.com

Peter De Herdt
+32 478 28 95 23
peter.de.herdt@merck.com

Scan voor meer informatie

MSD Animal Health BVBA
Lynx Binnenhof 5 • 1200 Brussel • www.my.msd-animal-health.be

 MSD
Animal Health

Zeg niet langer afval tegen kippenpluimen

In Dendermonde, bij Empro-Europe, worden dagelijks tonnen pluimveepluimen verwerkt. Om uit de kippenpluimen verteerbare eiwitten te halen is hydrolyse nodig, een proces waarbij door toevoeging van water, hitte en druk het onverteerbare keratine wordt afgebroken tot verteerbare eiwitten. Na drogen bekomt men een poeder. Het ganse proces is gepatenteerd.

Het **eiwitconcentraat** (85% RE) wordt vooral aangewend als visvoeding in vervanging van vismeel. Want viskwekerijen voeden hun vis met hoofdzakelijk minderwaardige gevangen vis en het kippenpluimen eiwitconcentraat is een veel duurzamer alternatief. De afzet van hun product is voornamelijk **viskwekerijen** in Latijns-Amerika en Zuidoost-Azië. Naast pluimen verwerkt het bedrijf ook kippenruggen en-nekken. Ook hieruit worden waardevolle producten gehaald of verwerkt met het pluimeneiwitconcentraat. Momenteel bedraagt de productie van dit jonge bedrijf (opgestart in 2015) reeds 1.000 ton per maand. Dat dit alles wel niet zonder enige reukginder gepaard gaat, is vast te stellen in de reacties en klachten van de omwonenden (LM).

Bedrijf dat namaakvlees produceert is succesnummer op beurs

Beyond Meat, een producent van namaakvlees, trok vorige maand naar de technologiebeurs Nasdaq om verse dollars op te halen. Dat de verwachtingen hoog liggen voor deze business, bleek uit de koers voor een bedrijf dat na 10 jaar nog nooit winst maakte. De introductieprijs van de aandelen bedroeg 25 dollar en nog dezelfde dag werd een recordkoers van 72 dollar genoteerd of een **stijging met** maar liefst **163%**! Dit betekent dat het aandeel noteert tegen 40 keer de huidige omzet. In de voedingssector is een 'normale' waarde, volgens Paul D'Hoore, 2 maal de omzet. Dit Amerikaans bedrijf vervangt de dierlijke eiwitten door plantaardige en streeft ernaar om zo goed als mogelijk dierlijke producten qua **structuur, smaak en uitzicht na te bootsen**. Ze mikken niet direct op enkel vegetariërs of veganisten maar promoten hun producten vooral naar consumenten die 'echt' vlees eten. Diverse claims zijn wel lopende opdat ze niet langer meer de namen of verwijzingen naar vlees of vleesproducten zouden mogen gebruiken zoals burgers, steak of filet.

Gekende en bekende investeerders in het bedrijf zijn Leonardo DiCaprio en Bill Gates. Medeoprichter Tyson Foods (grote retailer) heeft zich intussen teruggetrokken en is zelf met een bedrijf voor namaakvlees gestart. Dit toont dat namaakvlees, eerder dan 'labovlees' een **geduchte concurrent** wordt voor echt vlees (LM).

GAIA moet sorry zeggen tegen Poule & Poulette

Op donderdag 9 mei bracht GAIA beelden naar buiten van Belgische kippen, die volgens hen in zeer slechte omstandigheden worden gekweekt, en aan de restaurantketen Poule & Poulette geleverd worden. GAIA beschuldigde de keten ervan tegen haar klanten te liegen over het respectvol kweekproces door op hun website te beweren dat de kippen een prachtig leven leiden en voorbeeldig verzorgd worden.

Na analyse van de beelden door Poule & Poulette en hun Belgische leverancier bleken de **undercover beelden** niet afkomstig uit stallen van de leverancier maar van een ander bedrijf uit dezelfde regio. Hiermede geconfronteerd moest GAIA erkennen dat er een **vergissing** gemaakt was en onterecht imagoschade toegebracht was aan het bedrijf. De campagne van GAIA werd hierop stopgezet, de beelden teruggetrokken en een **'excuus'** bericht op hun website gepost. Wel beweert GAIA dat de getoonde beelden een getrouwe weergave zijn van de productiemethodes (de hel) die de overgrote meerderheid van de 300 miljoen in België gefokte vleeskippen dagelijks ondergaan (LM).

Bijna één op de vijf eieren op de Belgische markt zijn Bio

Jaarlijks wordt door het Departement L&V een bio rapport voorgesteld. Dat de biologische voeding aan een opmars bezig is, is een trend die zich al jaren aftekent. Toch is het nog een **nicheproductie** met in totaal 514 landbouwbedrijven (+ 10% in 2018). Ook de uitgaven van de Belgische gezinnen voor bio **voeding** en dranken nemen toe (+15%). **Biologische eitjes** hebben in het totale aanbod van eieren een marktaandeel van **18 procent** en zijn hiermee de sterkste groeier. Scharreleieren blijven wel het belangrijkste marktsegment (62%). De eieren van kippen met vrije uitloop vormen de tweede belangrijkste categorie met een volumeaandeel van 23 procent. De vraag naar bio-eieren blijft jaarlijks groeien zoals uit de VLAM studie blijkt (medeschrijver van het bio rapport). Het thuisverbruik van verse eieren dat de doorsnee Belg kocht in 2018 bedroeg 72. De eierverkoop herstelde van de fipronilcrisis in de zomer van 2017 maar het thuisverbruik blijft toch op een iets lager niveau steken dan in 2016 (Bron: bio rapport 2018).

Marktprijzen

Eierprijzen markt Kruishoutem (volgens prijzencommissie) - per 100 stuks in euro

Witschalige eieren

	7.5	14.5	21.5	28.5	7.5	14.5	21.5	28.5
	Kooi	Kooi	Kooi	Kooi	Scharrel	Scharrel	Scharrel	Scharrel
Cat 0	6,62	6,49	6,53	6,74	7,56	7,38	7,34	7,35
Cat 1	5,38	5,25	5,29	5,50	6,32	6,14	6,10	6,11
Cat 2	5,01	4,89	4,93	5,12	6,01	5,84	5,82	5,83
Cat 3	4,64	4,53	4,56	4,74	5,67	5,52	5,50	5,53
Cat 4	4,27	4,16	4,20	4,36	5,37	5,24	5,23	5,27
Cat 5	3,90	3,80	3,83	3,98	4,46	4,38	4,38	4,45
Cat 6	3,55	3,49	3,50	3,61	3,55	3,49	3,50	3,61
Cat 7	3,15	3,09	3,11	3,21	3,15	3,09	3,11	3,21

Bruinschalige eieren

	7.5	14.5	21.5	28.5	7.5	14.5	21.5	28.5
	Kooi	Kooi	Kooi	Kooi	Scharrel	Scharrel	Scharrel	Scharrel
Cat 0	7,02	6,89	6,93	7,14	8,66	8,48	8,48	8,47
Cat 1	5,78	5,65	5,69	5,90	7,42	7,24	7,24	7,23
Cat 2	5,41	5,29	5,33	5,62	6,89	6,89	6,89	6,86
Cat 3	5,19	5,08	5,11	5,34	6,32	6,32	6,32	6,41
Cat 4	4,82	4,71	4,75	4,96	5,59	5,59	5,59	5,73
Cat 5	4,45	4,35	4,38	4,58	4,47	4,41	4,41	4,58
Cat 6	3,75	3,69	3,70	3,81	3,75	3,69	3,70	3,81
Cat 7	3,35	3,29	3,31	3,41	3,35	3,29	3,31	3,41

Pluimveemarkt prijzencommissie Deinze (met inbegrip Belplume toeslag)

Week van	7.5	15.5	22.5	29.5
extra zware soepkippen	0,51-0,53	0,51-0,53	0,51€-0,53€	0,51€-0,53€
bruine soepkippen	0,02€-0,04€	0,02€-0,04€	0,02€-0,04€	0,02€-0,04€
witte soepkippen	-0,03€ -0,01€	-0,03€ -0,01€	-0,03€ -0,01€	-0,03€ -0,01€
braadkippen	0,90 €	0,90 €	0,90 €	1,90 €
ABC	0,87 €	0,87 €	0,87 €	0,87 €
konijnen	1,80 €	1,75 €	1,70 €	1,65 €

Van Hunnik B.V.
pluimveehandeling

Altijd de beste prijs voor al uw slachtkippen

www.pluimveehandelingvanhunnik.nl info@pluimveehandelingvanhunnik.nl
Tel. 0031 - 318 52 73 73 0031 - 6 53 81 85 84

Ven Poultry B.V.

Te koop gevraagd alle soorten soepkippen

Actief in de pluimveehouderij sinds 1949

- * Hoogste vaste prijs of
- * Hoogste prijs Deinze+
- * Betaling binnen 2 dagen
- * Correcte afname

014-45 30 40 (B)
0031-492 537 066 (NL) 0031-653 487 136 (GSM)
www.venpoultry.nl --- info@venpoultry.nl

Handelsnoteringen Kruishoutem

Witschalige eieren

	7.5	14.5	21.5	28.5	7.5	14.5	21.5	28.5
	Kooi	Kooi	Kooi	Kooi	Scharrel	Scharrel	Scharrel	Scharrel
XL	7,42	7,29	7,33	7,54	8,36	8,18	8,14	8,15
L	5,81	5,69	5,73	5,92	6,81	6,64	6,62	6,63
M	5,07	4,96	5,00	5,16	6,17	6,04	6,03	6,07
S	4,15	4,09	4,10	4,21	4,15	4,09	4,10	4,21

Bruinschalige eieren

	7.5	14.5	21.5	28.5	7.5	14.5	21.5	28.5
	Kooi	Kooi	Kooi	Kooi	Scharrel	Scharrel	Scharrel	Scharrel
XL	7,82	7,69	7,73	7,94	9,46	9,28	9,28	9,27
L	6,21	6,09	6,13	6,42	7,69	7,69	7,69	7,66
M	5,62	5,51	5,55	5,76	6,39	6,39	6,39	6,53
S	4,35	4,29	4,30	4,41	4,35	4,29	4,30	4,41

Gemiddelde poeljenprijs aanpassing

Jaar-week	Gemiddelde Poeljenprijs Aanpassing	
	Gemiddelde opfokvoederprijs €/100 kg	Aanpassing €/100 afgeleverde poeljen
2019/20	30,49	63,06
2019/21	30,44	62,77

Prijzen grondstoffen (per ton)

	7.5	14.5	21.5	28.5
Tarwe	156,00 €	151,00 €	154,00 €	154,50 €
Wintergerst	143,00 €	136,50 €	135,00 €	136,00 €
Maïs (10% vocht)	146,00 €	145,50 €	147,50 €	148,00 €

REVENTA®

a Munters company

REVENTA verwarmingssystemen

Voor behaaglijke warmte in de stal

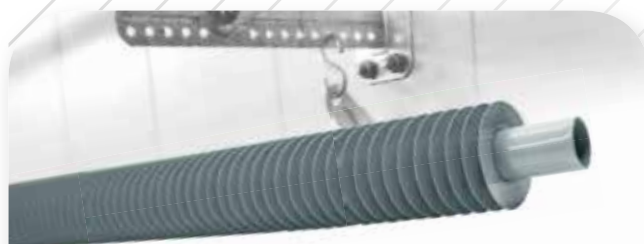
»Heat-X« type 4 A V RAV

Verwarmen zonder CO₂ - productie in de stal

»Heat-X« type V

Gelijkmatige radiale warmteverdeling

»REV-AL« light

Hoog verwarmingsvermogen – laag gewicht,
eenvoudig te reinigen

»Heat-X« Rotate

Effectieve warmteterugwinning,
geen voorfiltering nodig

**TROTS
OP MIJN
KIPPEN**

Van kuiken tot gezonde braadkip?

Vertrouw op de expertise van Spoormans. Wij werken mee aan gezond kippenvlees en zijn daar terecht al meer dan 70 jaar trots op.